

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.20
za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 8.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . „ 15 „
za trikrat . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zabavne, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 23 vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 40 vin.
Izbaja vsak dan, izvenemli ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Nathanov padec.

Rim, 19. junija.

Sedaj, ko so znani natančni volivni izidi rimskih občinskih volitev, je poraz Nathanovega bloka še očitnejši kot je bil v prvem trenutku.

Ernest Nathan, znani framac, sam je dobil drugo najmanjše število glasov ter je torej predzadnji v manjšini. Ako bi izgubil le še nekaj glasov, bi sploh več ne sedel v občinskem svetu. Z največjim številom glasov pa koraka kot šef na čelu večine knez don Prospero Colonna, ki je svojčas že bil rimski župan. Na svojem programu ima geslo: »Boj rdeči (socialno-demokratski) in zeleni (prostoizidarski) zastavi!«

Colonna kot prvi v večini in Nathan kot predzadnji v manjšini pomenja toliko kot popoln polom Nathanove vlad. Že danes govore, da bo Colonna prevzel v kratkem Nathanovo dedščino. Nathan pa bo gotovo malo vesel pozdrava, ki mu ga priredi rojstno mesto ob njegovem povratku iz Amerike, kjer se mu pa tudi ni dobro godilo. Saj poročajo listi, ki prinašajo sedaj tudi komentarje o porazu bloka in njegovem pomenu, da so katoliki v San Franciscu, kjer igrajo, kakor se je pokazalo, precejšnjo vlogo, zagrozili z bojkotom razstave, ako se je udeleži Nathan. Koliko je trpel ugled Nathanov v zadnjih časih, kaže stališče velikih liberalnih listov v Italiji, ki z veseljem konstatirajo njegov poraz. V tem se komaj razlikujejo od velikih katoliških listov, med katerimi piše »Corriere d'Italia«, da pomenja Ernest Nathan kulminacijsko točko Cerkvi sovražne koalicije med framacstvom in socializmom, ki je vladala celih sedem let v Rimu. Bil je čas, ko je mislil Nathan, da je gospodar Rima in je tudi kot tak nastopal. Bil je čuden gospodar, ki je samo za tem stremil, kako bi kršil značaj mesta v njegovem historičnem duhu in kako bi izzival na najbrutalnejši način čustva rimskega ljudstva. Nathan si je skoro ves Rim napravil za sovražnika, kajti pred ničemer, kar je bilo ljudem sveto, ni imel spoštovanja. Namesto občinskega predstojnika v Rimu, je hotel igrati vlogo protipapeža. Namesto da bi nastopal kot zastopnik glavnega mesta Italije, je nastopal kot zastopnik mednarodnega prostoizidarstva. Ako bi mu bilo mogoče, bi cerkev sv. Petra izpremenil v kasarno mestne policije. Tako kakor

Nathan, še ni noben rimski mestni zastopnik grešil proti duhu večnega mesta, proti zgodovini in čustvom rimskega ljudstva.

Njegovo neomejeno gospodarstvo zato tudi ni moglo dolga časa trajati in je sploh čudno, da je trajalo toliko časa. Zdi se, da izgublja židovsko framacstvom tla s svojim neplodnim antiklerikalizmom. To so pokazale zadnje splošne politične volitve, kakor tudi deželnozborske in občinske. Da igrajo gotovi ljudje sedaj politiko ptiča noja in da Bissolati in Barzilai nista opazila splošne izpremembe in načeta odložiti svojih mandatov, ne izpremeni ničesar na stvari. Tudi proti njima bo najbrž žepihal svež veter!

PRIPRAVE ZA SPREJEM NOVEGA SOLNOGRAŠKEGA NADŠKOFA.

Za dostojen sprejem novega nadškofa dr. Baltazarja Kaltnerja dne 4. julija t. l. se delajo velike priprave. Stolni kapitelj, deželna vlada, deželni odbor in solnograška občina so sestavili slavnostni odbor. Častni predsedniki so: deželni predsednik dr. pl. Schmitt-Gasteiger, deželni glavar Winkler, solnograški župan Ott in kapiteljski vikar dr. Prey. V Solnograd se pripelje novi nadškof 4. julija okoli 6. ure zvečer. Slovesno vstoličenje bo v nedeljo, 5. julija.

POGAJANJA POLJSKE KATOLIŠKE LJUDSKE STRANKE S PIASTOVO SKUPINO LJUDSKE STRANKE RAZBITA.

Po večtedenskih pogajanjih za skupen nastop katoliške ljudske stranke s Piastovo (Długosovo) skupino ljudske stranke ob bodočih galiških deželnozborskih volitvah so se razbila in bo vsaka stranka samostojno nastopila.

VOLIVNA PREOSNOVA ZA DALMATINSKI DEŽELNI ZBOR.

Zastopniki vseh strank so na pogajanjih odobrili od namestnika grofa Attemsa izdelani načrt o izpremembi dalmatinskega deželnega volivnega reda. Le o volivnih okrajih najvišjih obdačencev v Zadru in v Šibeniku se ni še sporazum dosegel, a tozadevna pogajanja med Slovani in Italijani se še nadaljujejo.

IZPREMEMBE V GENERALITETI.

Vpokojen je generalni nadzornik kornih častniških šol general kavalrije baron Pflanzler-Baltin, na njegovo mesto je imenovan podmaršal Vincenc Fox. Vpokojeni so podmaršal Avgust Weisz, podmaršal vitez pl. Wessely, generalni majorji Kamilo Kettner, Edvard Paar, Jožef Grimm

in Otmar Streicher. Imenovani so: za predsed. navjsh. c. kr. domobr. sodišča podmaršal Franc Georgi, za predsednika kr. ogrskega domobranskega najvišjega sodišča podmaršal Jurij Balac; za podpredsednika najvišjega vojaškega sodišča za c. in kr. armado sta imenovana generalna majorja Viktor Weber in Henrik baron Fiedler.

BARONICA BERTHA PL. SUTTNER UMRLA.

Dunaj. Včeraj dopoldne je umrla znana pisateljica baronica Berta pl. Suttner, stara 72 let. Rajnica je osobito znana radi svoje pisateljske propagande za odpravo vojske.

KRITIKA PRAŠKEGA NEMŠKEGA VSE-UCILIŠČA OB PROMOCIJI.

Na praškem nemškem vseučilišču so 19. t. m. promovirali za doktorje tri juriste. Po rektorjevem nagovoru se je za promocijo zahvalil dr. Gabrijel Kraus, ki je v svojem nagovoru rekel, da se veda na praškem vseučilišču goji napačno po zastarelem sistemu, pred vsem pa protestira, ker se veda na praškem nemškem vseučilišču izrablja v narodne in teroristične namene. Rektor in dekan sta dr. Krausa prekinila in zapustila promocijsko dvorano.

SRBSKA SKUPŠČINA.

Srbska skupščina se razpusti v sredo. Nove volitve bodo 27. julija.

SRBSKE UTRDBE OB BULGARSKI MEJI.

Srbija gradi ob bulgarski meji 90 utrjenih čuvajnic.

MINISTRKA KRIZA NA PORTUGALSKEM.

V Lizboni je izbruhnila ministrska kriza.

ANGLEŠKS PREMIER SPREJEL DEPUTACIJO SUFRAGET.

Premier Asquith je zaslusal dne 20. t. m. deputacijo sufraget iz East Enda, ki ne pripadajo bojni organizaciji. Rekel jim je, da dobé ženske, ako se jim volivna pravica podeli, slednjo po pogoji, ki veljajo za moške volivce. Četudi se mora organizirano naslistvo zatirati, vlada le ne želi kršiti svobode govora.

PARIZ SE POGREZA.

Pariz. Boulevard Hausmann se je po hudi plohi začel pogrezati. Neki pasant je bil že z nogami v votlini, a se je mogel še okleniti drogu neke svetilke in se je tako rešil. Vozove so ustavili, kakor tudi obrat električne železnice.

REVOLVERSKI NAPAD NA HENRI ROTSCILDA V PARIZU.

Ko se je podal v soboto po operi Henri Rotschild na cesto, je 60letni rentir Proudhon iz revolverja nanj dvakrat ustrelil. Rotschild je bil rajen. Rana ni nevarna. Napadalca, ki je najbrže umobolen, so zaprli.

GOLJUFIVA TRGOVCA S SUKNOM. ŠKODE 1.500.000 KRON.

Krakov. V Jasni ulici sta otvorila neki Loebel Pollak in neki Roessler trgovino s suknom. Pri raznih tvrdkah na Dunaju in na Moravskem sta dobavila sukna za 1.500.000 kron. Ker pa nista poravnala računov, ju je dunajsko društvo kreditorjev ovadilo krakovski policiji radi goljufije. Loebel je pa za ovadbo izvedel in pobegnil, Roesslerja so pa zaprli. V trgovini niso našli ne blaga, ne denarja.

POSLANEC OGLEDUH.

Svicsarske oblasti so aretirale nekega znanega socialističnega poslanca v Ellgu, ker so ob hišni preiskavi pri njem dognali, da je za neko tujo državo vohunil.

Anarhija v Albaniji.

Dvadnevno premirje.

Dne 19. t. m. so se zbrali v Draču mohamedanci, da se posvetujejo, kako bi se dosegel z vstasi sporazum. Odposlali so nato 19. t. m. štiri odposlance v Šijak k vstašem, ki so zahtevali dvadnevno premirje, kar je ministrski svet dovolil, če vstasi dajo poroke za slučaji, da bi premirje prekršili in napadli kneževce čete. Vstasi so tudi izjavili, da so voljni priznati kneza (?). Drač se vedno utrjuje. Prosto-voljni artiljerijski zbor se je 20. t. m. organiziral. Za poveljnika so prostovoljci topničarji izbrali pruskega ritmojstra von der Lipps, ki se je podvrget ukazom nizozemskih častnikov. Ponoči na 20. t. m. je »Hercegovina« zopet odplula na morje in obstreljevala postojanke vstasev v smeri proti Rimskim Vratom in Kavaji. Ker so ponoči od 19. na 20. t. m. neznanci v Draču streljali, je izdal major Kroon oklic, s katerim zagrozi s petletno ječo vsakomur, ki bi v mestu streljal.

Stališče kneza nevzdržljivo.

Rimski listi so 21. t. m. poročali, da se hoče knez Viljem sam brez posredovanja mednarodne komisije pogajati z vstasi. »Tribuna« naglašja, da Viljemovo stališče ni vzdržljivo in da gre le za to, da se ustvari ugodni pogoji za knežev odhod.

LISTEK.

Josip Vandot:

Razor.

Slika iz davnih dni.
(Dalje.)

Borut se je prijel za uzdo svojega obrskega konja in je povesil glavo. Tedaj pa je pristopil k njemu Gojmir. »Poglejte, to je moj bojni tovariš Borut,« je govoril splojcem. »Kakor brata sva in sva si delila plen.«

Pristopili so vsi k njemu, pa so mu podali roko. »Bogovi naj ti povrnejo, kar si storil dobrega mojemu sinu,« je dejal Velimir in mu je stisnil roko. Mati ga je pogledala ljubeče in sočutno, ker je bil Gojmir že povedal, da nima njegov tovariš doma. »Bogovi so te spremljali in so te privedli k nam,« je rekla prijazno. »Pri nas ostaneš in nam boš kakor sin.«

In tudi mlada deklica mu je podala roko. Pogledala mu je v obraz in je rekla sočutno: »Doma nimaš, Borut. A ostani pri nas in zdelo se ti bo, da si doma.«

Borut se je zahvalil iskreno. Mehko mu je postalo v duši, in hvaležen je bil dobrim ljudem, ki so ga vsprejeli tako gostoljubno. In isti dan so se gostili do noči. Velimir je zaklal vitorogega ovna

in ga je spekel na ražnju. Mati je prinesla medicine na javorjevo mizo. In pričeli so se gostiti in vsi so bili židane volje. Gojmir in Borut sta pripovedovala o pohodu tja na vzhod proti Obrom in o praski z Nemci. Velimir pa se je spominjal bitke pri Dravi. Sam se je bil udeležil in je pobil marsikatero pasje-glavca. Spominjal se je starešine Volčana in njegovega bojevanja. Tedaj pa se je obrnil k ženi in hčerki in je pokazal na Boruta. »Glejte mladca,« je dejal. »On se je boril kot ris in je rešil življenje Volčanu.«

Mati mu je prikimala z glavo. A mlada deklica, ki ji je bilo ime Slavica in je štela komaj trinajst let, je sklenila roke, pa je pogledala začudeno na Boruta. »Oj,« se je začudila na glas. A kakor da bi se sramovala svojega začudenja, je zardela in je umolknila hipoma.

Židana volja, ki je vladala po hiši, se je polastila tudi Boruta. Pozabil je na svojo zapuščenost in čutil je, kakor bi bil doma. Do srca so mu prirastli ti dobri ljudje, ki so ga vsprejeli z odprtimi rokami in so ravnali z njim kakor s svojim. Pozabil je na dom, odkoder ga je pregnal njegov lastni oče, pozabil je na svojo boleost, in je bil vesel in židan volje kakor vsi drugi. Smejal se je razigrano kakor mladeč, ki se vrne zdrav in čil iz težke vojne in je zopet po dolgih dneh med svojimi dragimi.

Toda ponoči, ko je ležal na svojem

ležišču, ni mogel zaspiti. Tedaj mu je stal pred očmi dom. Razločno je videl mater, kako sedi na klopi in plaka, plaka za njim. Njen obraz se je posušil in njene oči so vse zalite z bridkimi solzami. In mati sedi na klopi in plaka, plaka. Krog nje pa se svetli mesečni žar, ki se krade skozi odprtino v temno sobo. Snežniki gledajo v sobo — polni so mesečnih žarkov in se svetijo, svetijo srebrno . . . Boruta je objelo silno hrepenenje, da je dvignil roke, kakor bi hotel objeti vse, kar mu je stalo pred očmi.

»Kriste, smiluj se me,« je zastokal in se je obrnil na drugo stran.

A komaj je zaprl oči, že se je javil pred njim svečenik Razor. Njegov obraz je bil blede in poln krvavih ran. V prsih mu je tičala ostra puščica; a njegove oči so gledale udano proti modremu nebu. Brezbarvne ustnice so se mu premikale in so šepetale gorko molitev.

Borut je planil pokoncu. Strmel je v temo, ki se je razprostirala kroginkrog in je poslušal.

»Pomiluj, Kriste, pomiluj!« je zaklical in je legel nazaj. Toda zaspiti ni mogel. Premišljeval je vso dolgo noč in tedaj je sklenil, da pojde odtod. Poiskati mora sivega svečenika in ga varovati nevarnosti. Mora ga poiskati, pa četudi prehodi ves širni Korotan. Dan se je že svital, ko je zaprl za nekaj trenutkov oči. Solnce je posijalo izza temnih gora, ko je vstal in se napotil v izbo.

Vsi so bili že pokoncu in so se začudili, ko so ga zagledali. Bil je pripravljen za pot.

»Odjezdim od vas,« je izpregovoril Borut. »Imam še neko opravilo. Obiskati moram sivega starčka, ki je nemara v sili. Pomagati mu moram. No, sem se domislil tega, pa pojezdimo čimprej odtod. Hvala vam za gostoljubje in za prijaznost, ki ste jo izkazali meni — brezdomovincu.«

Čudili so se mu in mu prigovarjali, naj ostane. A Borut je zmigal samo z glavo. »Moram odtod, moram,« je odgovoril. »Težko mi je, a vendar moram.«

Uvideli so, da so vse besede zaman. Podali so mu roke, in Velimir mu je rekel v slovo: »Bogovi naj te spremljajo po vseh potih in naj te pripeljejo kmalu nazaj. Vrni se, in boš mi kakor sin.«

»Vrni se kmalu,« je rekla tudi mlada Slavica, in oči so se ji napolnile s solzami. Glej, že se je veselila, da ostane Borut pri njih, in potem bi imela dva brata, močna kot dva junaka. Ej, lepo bi bilo življenje potem, lepo. Na, pa se izmisli Borut, pa odjezdi od njih. A mali Slavici je bilo hudo, da odjezdi Gojmirjev pobratim. Najraje bi se bila razjokala na glas, a sramovala se je. Samo solze so se ji prikazale na očeh in bila je vsa žalostna.

(Dalje.)

Vohuni in izdajalci v Draču.

V Pariz se iz Drača poroča: Do 21. t. m. vstasi niso prodirali, in sicer iz strahu pred tujimi vojnimi ladjami, da ne bi ob napadu na Drač izkricali mostva proti vstajem. Razpoloženje v Draču je zelo slabo, osobito, ker imajo dokaze, da se nahajajo med prebivalstvom v Draču vohuni in izdajalci.

Trozveza radi Drača v nevarnosti.

Rimska »Tribuna« objavlja članek, v katerem izvaja, da je radi sporov med Italijo in Avstrijo glede na Albanijo trozveza v nevarnosti. Diplomati obeh držav zasledujejo politiko na lastno pest ne glede na navodila, ki jih dobivajo z Dunaja in iz Rima, kar gleda trojni sporazum z veliko škodoželjnostjo in se čela Evropa norčuje. Grof Berchtold in dr. San Giuliano naj poskrbita za zanesljive zastopnike v Albaniji, ki bodo res izvrševali, kar bosta Rim in Dunaj naročila. Ta politika ne sme smatrati za svoj smoter utrditve vpliva lastne države v Albaniji, marveč le konsolidacijo albanske države, iz katere se mora izključiti vsak avstrijski in italijanski vpliv. Vsak drug program in vsako drugačno postopanje mora dovesti do vojske, ki gotovo ni smoter trozveze in ki jo Italija gotovo ne želi (Se še ne upa). Nezmislno je, da se obe državi kot boreča se petelina druga v drugo zažganjati v veselje trojnega sporazuma.

Spletke Essad paše v Albaniji.

»Frankfurter Zeitung« poroča, da nameravata major Sluys in dr. Berghausen svoje potovanje v Drač tako pospešiti, da prideta v Drač v torek. Major Sluys sodi, da podpihuje vstajo Essad paša in da je direktno z vstasi v zvezi.

× × ×

RUMUNSKA POLITIKA V ALBANIJU.

Veliko se v Draču govori o dohodu rumunskih prostovoljcev, ki vse store, da pridobe v deželi simpatije za Rumunijo. To smatrajo za spretno šahovsko potezo Rumunije v interesu njene balkanske politike.

AKCIJA PRENK BIB DODE.

Iz Leša se 19. t. m. poroča, da je Prenk Bib Dode poslal k vstajem parlamentarja s pozivom, naj odlože orožje in se knezu udajo. Vstasi imajo zelo veliko patron, ki jih je svojčas Essad paša poslal v Tirano, kjer so jih vstasi zarubili. Bairam Duklami je 19. t. m. poročal v Draču, da stoji Prenk Bib Doda z 2000 možmi v Išmiju, ki leži 4. ure severno od Drača in da 20. t. m. napade vstase, ki razpolagajo s 4.000.000 patronov. Iz Kosova je došlo 19. t. m. v Drač 80 mož, več sto jih je bilo pa 20. t. m. napovedanih. Podrobnejših poročil o Bib Dodovi akciji pa še ni.

POLKOVNIKA THOMSONA NE PRIPELJEJO V TRST.

Trst. V zadnjem trenutku je holandska vlada preklcala svoje prejšnje dispozicije glede prepeljave trupla pred Dračem padlega polkovnika Thomsona preko Trsta na Holandsko. Preklcalo je bilo tekom včerajšnjega dneva tudi naročilo pogrebne podjetju Zimolo glede pogrebnih priprav. Trupla ne pripelje nobena avstrijska torpedovka iz Drača v Trst, ampak holandska bojna prižarka »Noordbrabant« pride ponj naravnost pred Drač ter ga po morju odpelje v Haag. Včeraj v Trst došli polkovnikov brat, kapitan Thomson je danes zjutraj odpotoval v Drač na Lloydovem parniku »Gastein«.

Zrakoplovna nesreča v Fischamendu.

Poročali smo že v sobotni številki o veliki zrakoplovni nesreči v Fischamendu. Očividci izpovedujejo, da sta ponesrečeni vojaški zrakoplov in letalni stroj manevrirala kake pol ure v oddaljenosti pol kilometra. Zrakoplov in letalni stroj sta delala razne okrete. Enkrat je bil letalni stroj nad zrakoplovom, enkrat pod njim, kmalu pa ga je zopet obkroževal. Proti 10. uri pa je zadel letalni stroj v zrakoplov. Bliskoma je švignil plamen kvišku. Naenkrat sta bila oba letala zavita v plamen in v trenutku nato sta padla na zemljo. Zrakoplovci so prileteli na tla napol zgoreli tako, da jih ni bilo mogoče spoznati. Zrakoplov je popolnoma zgorel, železni deli so bili upognjeni in zariti v zemljo. Tudi letalni stroj se je popolnoma razbil. Trupla so odpeljali z mesta nesreče s tovornimi avtomobili, ki so jih poklicali iz Fischamendu.

Katastrofa je menda nastala, ker se je iz zrakoplova uhajajoči plin vnel ob iskrah motorja in ker pilot letalnega stroja ni obdržal prave razdalje od letalnega stroja. Z uničenjem zrakoplova »Körting« ima naša vojna uprava na razpolago samo še en sam zrakoplov »Parsival«, ki je bil zgrajen pred štirimi leti in tudi že potrebuje rekonstrukcije.

Človeške žrtve katastrofe so: Stotnik Hauswirth, ki je rojen Dunajčan in

sin znanega restavraterja na Praterski cesti. Bil je v 36. letu starosti. Baval se je kot poročnik z zrakoplovstvom in je služil pri trdnjanskem topničarskem polku št. 5 v Krakovu.

Nadporočnik Flatz je služil pri pešpolku št. 77 v Przemyslu in je bil znan kot športnik. Bil je 27 let star in šele pred kratkim imenovan za nadporočnika. V kratkem bi se moral poročiti in je v ta namen že najel stanovanje v Fieschamendu.

Nadporočnik Adolf Brenner je bil v statusu lovškega bataljona št. 8 v Beljaku, a je bil dalje časa komandiran k vojaškemu geografičnemu zavodu ter mu je bilo poverjeno fotografiranje pokrajin z zrakoplova. Star je bil 30 let.

Nadporočnik E. Hofstätter je služil pri 47. pešpolku v Gorici ter je bil pred kratkim dodeljen zrakoplovnemu oddelku. V doglednem času bi imel biti imenovan za stotnika.

Fregatni poročnik Wolfgang Buchta je bil v svrhu izobrazbe dodeljen od mornariške sekcije zrakoplovnemu oddelku v Fischamendu. Star je bil 26 let.

Poročnik Oton Heidinger je služil pri 6. trdnjanskem topničarskem polku v Komornu in je bil pred kratkim dodeljen zrakoplovnemu oddelku. Bil je v 25. letu starosti.

Soproga nadporočnika Hofstätterja ki se je poročila šele pred enim mesecem, se je pripeljala z avtomobilom na mesto nesreče, ne da bi že vedela o njej. Zgodili so se pretresujoči prizori, ko je videla zogljenelo truplo svojega moža.

Vojno ministrstvo je sklenilo, da se žrtve katastrofe pokopljejo v skupnem grobu in se jim postavi spomenik.

Dnevne novice.

Položnice priložimo jutrišnji številki »Slovenca« za vse one p. n. naročnike, katerim je te dni oziroma bo potekla naročnina koncem tekočega meseca. Naj se izvoli te položnice poslužiti vsak pravočasno, da ne bo nadležnega ustavljanja.

+ Vsesokolska slavnost — prepovedana! Policijsko ravnanje in je razlogov »javnega miru in reda« prepovedalo vsesokolsko slavnost, ki bi se imela vršiti v Ljubljani dne 15., 16. in 17. avgusta t. l. Nihče nas ne bo sumil kakih posebnih simpatij za sokolstvo, ki se je na Slovenskem žalibog razvilo v bojno organizacijo popolnega protikatoliškega svobodomiselnstva. Med nami in tem sokolstvom ni nobenega stika. Kljub temu obžalujemo policijsko prepoved in je ne smatramo ne kot umestne in ne kot opravičene. Vsesokolska slavnost bi bila privabila veliko številno tujcev v Ljubljano in na Kranjsko, ne le iz cele Avstrije, temuč tudi iz inozemstva. Trgovina in obrt sta vsled splošne krize itak na tleh. Veliki naval tujcev bi prinesel mnogo zasluzka. Tudi je prav, da tuji našo deželo vedno bolj spoznavajo. Med izvenslovenskimi sokoli je še mnogo spoštovanjavednih elementov, ki nikakor ne pripadajo protiverskemu liberalizmu. Te bi bili tudi mi — ne glede na vse druge — radi videli pri nas. Skratka: Prepoved vsesokolske slavnosti se nam iz nobenega vidika ne zdi umestna. Opravičena pa tudi ne, ker je policijska oblast imela možnost, zahtevati vse garancije glede javnega miru in ima tudi potrebno moč za to na razpolago, če bi že imela kake skrb. — Glede tujcev, zlasti pa inozemcev, se gotovo ni bilo bati niti najmanjšega nereda. Domačini so pa itak zmerom tukaj. — Čujemo, da se je s strani Sokola že vložil priziv na ministrstvo notranjih zadev in da se namerava tudi posredovati neposredno pri ministrskem predsedniku grofu Stürgku. Odbor »Slov. Sokol. Zveze« je izdal izjavo, v kateri izraža prepričanje, da se zlet dovoli vsaj z omejitvijo na sokolske organizacije v naši monarhiji.

+ Ljudski tabor na Limbarski gori. Včeraj se je vršil ob priliki cerkvenega shoda četrti ljudski tabor na Limbarski gori, s katerimi je pričel pred štirimi leti dr. Krek. Ker je bilo lepo vreme, se je zbrala od vseh strani ogromna množica ljudstva, ki ji je po sv. maši govoril dr. Krek o sedanjem političnem položaju. Obrnil se je v prvi vrsti proti onim, ki proglašajo Avstrijo za slabotno državo, ki jo podedujejo v doglednem času razni sosede. Izjavil je dalje: Malo je držav, ki bi bile v svojem jedru tako zdrave in močne kakor Avstrija, ki črpa svojo moč iz poštenega kmečkega ljudstva, ki ni dostopno za zavajanja in fantazije raznih puntarskih sleparjev. Seveda so pri tem prišli na svoj račun tudi naši liberalci. Našega naroda se ne oprijemlje toliko njihov verski liberalizem; nevarnejši mu je njihov brez-moralni nazor glede gospodarskih zadev, glede pridobivanja premoženja, glede poštenosti in značajnosti. — Shod je lepo manifestiral tesno vez, ki veže prebivalstvo kamniškega okraja s svojim poslan-cem.

+ V Kovorju se je vršil včeraj shod, na katerem je poročal deželni odbornik dr. Lampe. Vršil se je zlasti razgovor o projektu vodovoda in o zgradbi ceste do kolodvora v Križah.

+ »Slov. Narod« zagovornik »štajerca«. Prejeli smo: V Kazazah pri Dobri vasi je učitelj, ki se smatra poklicanega, na vsak način parolizovati delo župnikovo. Ker ljudstvo todi, hvala Bogu, nemškega liberalnega časopisja ne bere, širi ta pedagog »štajerca«, ki ga dobiva iz Dobrevasi cele zaboje. In širi ga na čuden način. Usiljuje ga šolarjem, kakor se nam poroča, in fantje so pravili, da jim je grozil z zaporom, ako famoznega Lienhartovega lista ne neso domov. Proti temu se je zavzel celo nemški »Kärntner Tagblatt« in je pozval šolske oblasti na odgovor. Zanimivo! »Slov. Narod« pa se v štev. 126. zavzema za tega učitelja, češ: »Značilno je dejstvo, da se pozivlja vse mogoče faktorje, naj ukrenejo potrebno, da se naredi konec temu početju svobodomiselnega učitelja. So pač povsod enaki ti klerikalci, denuncirajo jim je prešlo pač v meso in kri.« Začuden gledamo Korošci in se povprašujemo, ali sta se »Narod« in »štajerca« pobratimila? »Narod« zagovornik in prijatelj »štajerca«, ki se je kakor kuga zajedel v narodno mejo in brez obzira pobija vse, kar diši po slovenščini in seve tudi, kar spominja na cerkev in duhovnika. »Narod« in »štajerca«: par nobile fratrum, dva zlahtna bratca, dobro da pride-mo njunemu sorodstvu na sled. K stvari imamo le še omeniti, da je kozaški župnik učitelja opetovano svaril, da je otrokom v šoli povedal, da je greh, raznašati brezverski list in šele iz izobrazevalnega društva je prišel predlog, nastopiti proti učitelju, ker starši ne marajo več, da se od ljudstva plačana šola tako zlorablja.

+ Iz seje deželnega odbora kranjskega 20. junija 1914. Vzame se na znanje zahvala koroškega deželnega odbora za pojasnila in informacije, ki jih je dobil zastopnik Koroške pri kranjskem deželnem uradu o upravi užitinskega zakupa. — Za darila k strelni tekmi kranjskih srednješolcev se dovoli 300 K. — Sklene se ogled od dežele vzdrževanih in subvencioniranih sadnih vrtov. — Sklene se odločen protest proti izvršilni naredbi državnega vin-skega zakona, katera vsebuje za vino-gradnike jako obtežljive in krivične določbe. — Prošnji trgovcev s semeni se ugodi v toliko, da se pristojbina za preizkušnjo semen v deželnem kmetijsko-kemičnem preskušališču zniža za 30 h pri vreči za preskušnje od 1. januarja do konca maja t. l. — Glede vladne predloge o državnem zakonu o nape-ljavi električnega toka se sklene ugo-vor proti tistim določbam vladne pred-loge, ki so v protislovju s pravicami avtonomnih zastopov do javnih neera-ričnih cest in potov. — Zgradba ceste Spodnja Idrija—Kanomlja se odda tvrdki dr. Samohrd—Lončarič pod po-gojem, da imenovana tvrdka pritegne k delu v prvi vrsti domačine. — Za zgradbo deželne ceste Selo—Lužarje v velikolaškem okraju se odobri načrt in dovoli 500stotni deželni prispevek. — V smislu § 87. novega vodnega zakona se rezervirajo za uporabo deželnih na-prav sledeči vodotoki: Sava od obeh iz-vorov do izstopa iz Kranjske na hrvatski meji; Ljubljanska od izvira pri Vrhniki do izstopa v Savo; Kulpa od vstopa v deželo do izstopa; zgornji tek Krke od izvira do deželnega mostu pri Vavti-vasi; Završnica v celem teku; Hubelj od izvira do izliva v Vipavo; Unec od izvira pri Planini do Lazov; vzame se na znanje, da je sankcioniran deželno-zborski sklep o priklopih Spodnje Siške k Ljubljani; za obisk obrtnikov raz-stave nemškega delavnega zbora Deut-scher Werkbund v Kolinu se dovoli 1000 K. — Regulacija občinske meje med občinama Begunje in Mošnje se odloži, dokler se ne doseže sporazum interesentov in občine. — Ker je gospo-darski odbor v Postojni razpuščen, se imenuje za gerenta deželni računski re-vident Hinko Peternel.

+ Vestnik S. K. S. Z. Izšla je rav-nokar tretja številka. Obsega 58 strani. Vsak naš društveni organiza-tor bi moral imeti naročen Vest-nik S. K. S. Z. Slov. katol. izobraže-valna društva pa po sklepu odbora S. K. S. Z. itak morajo vsa naročiti Vestnik. Za bogato gradivo, katero podaja Vestnik S. K. S. Z. je naročnina 3 K za šest šte-vilk izredno nizka. Prosimo vse, ki so prejeli 3. številko in naroč-nine še niso poravnali, da na-ročnino 3 K takoj pošljejo S. K. S. Z. v Ljubljani ali »Vestnik« takoj vrnejo!

+ Sestanej dramatičnih odsekov S. K. S. Z. se bo vršil dne 25. junija od 9. do 12. ure dop. v »Ljudskem domu« v Ljubljani. Spored priobčuje Vestnik S. K. S. Z. Prosimo za obilno udeležbo!

+ Dr. Ante Bauer, zagrebški nad-škof, postane v kratkem tajni svetnik.

+ Ruski problem. V nedeljski »Reichsposti« svari bucareški vseučiliški profesor Mehedinti pred preveli-kim optimizmom krogov trozveze glede Rumunije. V Rumuniji da je zdaj raz-širjeno naziranje: Rajši utonemo v ru-skem morju, kakor pa v madjarskem blatu. Rumuni se na Rusijo tudi zato ozirajo, ker poznajo njeno moč. Rusija — te številke nas zdaj zanimajo — je štela za časa Petra Velikega 16 milijo-nov prebivalcev, danes pa 160 milijo-nov. Še preden ta generacija mine, pa bo Rusija štela 200 milijonov duš. Kon-cem XX. stoletja doseže, ako se bo ljud-stvo tam tako naprej množilo, v ostali Evropi pa padalo, 400 milijonov! To so pač uvaževanja vredne reči.

+ Vprašanje reciprocitete zagrebskega vseučilišča. V proračunskem odboru hrvatskega sabora sta referent in vladni zastopnik izjavila, da so se pogajanja zaradi reciprocitete zagrebskega vseučilišča med hrvatsko in avstrijsko vlado ustavila, ker hrvatska vlada iz državno-pravnega ozira ne more sprejeti pogoja avstrijske vlade, da bi bil pri izpiti istrskih in dalmatin-skih juristov (za Slovence se torej sploh ni šlo) navzoč z glasovalno pravico avstrijski zastopnik. Seveda je to le prazen iz-govor. Hrvatska vlada in njena ponižna dekla, koalicija, stojita tu pač pred vrtom Ogrske, ki odloča tudi o enem najvažnej-sih kulturnih vprašanju Jugoslovanov: Za-lostna nam majka!

+ Koalicija v reškem vprašanju. Koalicijonaš Pribečević je v proračunskem odseku sabora dejal, da je vprašanje hrvatske šole na Reki — politično. To se pravi, da se hrvatska vlada zaradi Madjarske ne more zavzeti za hrvatsko šolo na Reki. Če gre za ustanavljanje madjarskih šol na Hrvatskem, pa to ni noben »politikum«, ampak zahteva »kulturne liberalitete«, kakor je dejal nekoč ban.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem ima v četrtek 25. t. m. ob 6. uri zvečer na dermatološkem oddelku deželne bolnice redno mesečno sejo. Na dnevnem redu so demonstracije in zobozdravniško vpraša-nje. Ker je došel na društvo dopis c. kr. deželne vlade glede ustanovitve zdravni-ske zbornice na Kranjskem, se prosi polno-številne udeležbe, da se precizira odgovor, ki se pošlje c. kr. deželni vladi.

— Iz Adlešič. Na dopis v »Slov. Naro-du« št. 127 zaradi Marindola in Bojanča-nov, naj bo to-le v odgovor: Dobro mi je znano razmerje med Marindolom in Hrvaško. A priznati moram zopet, da Marindol vsaj formalno spada pod Hrvaško, to mi je toliko bolj znano, ker imam sam dva svoja zupljana v Marindolu t. j. dve zadru-gi in moram radi teh večkrat občeati s hrv. oblastnjami. Glede Bojančanov, o ka-terih pravi g. dopisnik, da so »bistri, inte-ligentni in značajni«, pa naj pripomnim, da jim jaz teh lepih lastnosti, če jih res imajo, nisem odrekal, a znano pa mi je tudi, da zna izmed vseh odraslih Bojančanov, ka-kor vedo to naši ljudje, ker spadajo v našo občino, en sam brati in pisati. Toda temu pa niso oni krivi, ker preje niso imeli šole. Glede učiteljice Bojanske pa trdim še enkrat, da je laž, da je kdaj služila pri kakem klerikalnem veljaku. Da to ni res, mi je povedal naš g. učitelj že preje, a po-trdila mi je pa isto ona sama 4. junija, na dan izleta Slomškarjev v Črnomlju. Res je tudi, da ima skušnjo za šolsko vrtarico. In ker sem jaz v »Slovenca« zavrnil o njej lažljivo trditev in konstatiral resnico, pa pravi »Slov. Narod«, da je moja proteži-ranka. To sem pa storil za to, ker spada v našo občino in sem jaz tudi občinski od-bornik, in pa tudi, ker sem od okrajnega šolskega sveta in so mi razmere o belo-kranjskih šolah pač tudi nekoliko znane. Sicer se pa gosp. dopisnik o tem tudi lahko prepriča pri glavarstvu v Črnomlju, kamor menda nima daleč. Protežirati pa je nimam zakaj, ker sem jo komaj 5 do 6krat videl in me tudi ni nikdar prosila za kako protekcijo. Gospod dopisnik omenja tudi še, da bi moral jaz o gostoljubnosti Bojančanov »marsikaj povedati«. Izjavljam kot župnik, da o njih gostoljubnosti ne mo-rem prav nič povedati, ker je nisem nikdar poskusil. Bil sem v 29. letih, odkar sem v Adlešičih, le trikrat v Bojancih, pa vselej edino le v krčmi, kjer sem vse plačal. Nikdar pa mi ni dal noben Bojančanov ne za 1 vinar vrednosti kake stvari, po ka-ter bi moral poznati bojansko gostoljub-nost. Pa je tudi nisem nikdar iskal, ker ve-liko raje izkazujem jaz drugim gostoljub-nost, kakor je znano sploh v Beli Krajini, ker se držim lepega belokranjskega pre-govora »gost v hišo — Bog v hišo«, kakor pa da bi iskal jaz kje gostoljubnosti, iz-vezemši le svoje gg. sobrate-duhovnike. Če me pa imenuje »Narod« hujskača, pa to ni nič čudnega, vsaj mi je znano, da poznajo pri »Narodu« samo slovar za psovke. — I. Šašelj.

— Oblak se je utrgal v petek dopol dne nad Prevojami v fari Dole pri Litiji, ter je tudi toča tolkla blizo četrte ure, da je skoro ves pridelek uničila. Voda pa je prst odnašala z njiv ter zasula senožeti. V Bistrici pod Prevojami je odnesla mo-stove, jezove razdrlo in cesto razruvalo,

v mlinih vse poplavlilo in so se ljudje in živina komaj rešili. Janez Kordan s Prevolj, kateri je pomagal živino pri Dolinski reševati, bi bil kmalu utonil. V Orešju je treščilo v Mrharjevo zidanico ter užgalo, da je zgorela, kakor tudi v Škranjevo hišo na Vodcah.

— **Naliv povzročil veliko škodo.** Na Trebelnem je bil 19. t. m. ob 11. dopoldne hud naliv, med katerim je padlo tudi veliko sode. Naliv je raztrgal ceste in pota, nujne in travnike z gramozom, po vinogradih je odnesel marsikje prst in tako povzročil precejšnjo škodo. Tudi žita so polegla. Kmetovalci nikakor ne morejo sena spravljati radi vednega deževja. Po cel teden valjajo seno po deteljicah in travnikih preden je je mogoče naložiti.

— **Avtomobil Krško — Novo mesto in njegovi sovražniki.** Na cesti do Rateža je vedno kaka zapreka. Pred dve meseca je ležalo tam vedno hlobovje, sedaj zadnji čas pa kamenje. Prvikrat so se izdali fantje sami, da bodo naredili »pasaz«. Nastavili so hlobo, avto in njegovi pasadžirji pa bi se bili kmalu ponesrečili. Zgodilo pa se je, da so se razbile samo šipe. Te storilce, fante od 14 do 17 let, je sodišče strogo kaznovalo. Vse to pa ni nič pomagalo. Njihovi tovariši iz Sela pri Ratežu Košmrl, Bruder, Mole, Klevišar in Mihalič, fantje do 17 let, so zopet nastavili na več krajih kamenje in pričakovali nesreč. Bistvo oko šoferja pa je to preprečilo. Fante so takoj zaprli.

— **Samoumor postajenačelnika.** Postajenačelnik v Mučni Rijeki na Hrvatskem Štefan Götl je bil zaradi različnih prestopkov kazensko premeščen v Zagreb. Šel je k šefu prometne uprave pl. Bacsinszemu, naj ga pusti na prejšnjem mestu. Šef mu prošnje ni uslišal. Götl se je nato pred vratmi ustrelil v prsi in bil takoj mrtev.

— **Poštna defraudacija.** Te dni je bil v Zadru aretiran poštni mojster v Stonu, ki je osumljen, da je tam poneveril 10.000 kron.

— **Veliki župan se postavil za hrvatski jezik.** V Dalji na progi v Osijek je vstopil te dni v vlak trgovec Weiss. Ker je s sprevodnikom imel nek konflikt in je ta vanj vpil po madjarsko, je zahteval od njega, da mu pove, kar mu ima, v hrvatskem jeziku. Konduktor pa je pozval policista, da Weissa aretirajo. Slučajno se je vozil z istim vlakom veliki župan baron Adamovich, ki je, to videč, policaju energično zapovedal, da Weissa pusti pri miru in na to v Osijeku dal konduktorja prijaviti, ker se s potniki nespodobno obnaša in neobčuje s njimi v hrvatskem jeziku, kakor zahteva zakon. Vpriču razmer na Hrvatskem pomeni to le nekaj korajžje. Na Koroškem bi se tako visok vladni dostojanstvenik gotovo tako ne zavzel za Slovenca na celovškem kolodvoru!

— **Smrtno ranjen** je bil 14. t. m. slavn španski bikoborec El Gallo in umrl.

— **Napad na vojaško stražo.** Na stražnika glavne straže v Londershausnu so bili izstreljeni z nekega okna sedne hiše trije ostri strelji. Vojak ni bil zadet.

— **Umrl je dunajski izredni vseučiliški profesor** za porodništvo in ginekologijo dr. Karel Breus.

— **Ubila sta bila 14. t. m. v Cambiju pri Rivi dva fanta,** ki sta izprožila neko artiljerijsko kroglo, katero sta našla.

— **Aretiran milijonar in njegova dva uradnika.** Dne 14. t. m. so v Lovu aretirali milijonarja Weidberga iz Zielone, dva njegova uradnika in odvetnika dr. Charaka, ki so obdolženi, da so izvedli goljufijo na škodo neke zavarovalnice ob požaru žage v Zieloni.

— **Most preko Save pri Sv. Jakobu.** Za danes dopoldne je bila napovedana prodaja mostu pri Sv. Jakobu na dražbi. Prodaja se pa ni izvršila, ker je tožnik pred dražbo plačal.

— **Novi avtomobil iz školje Loke** je pričel voziti trikrat na dan v železnike. Pozimi se bo lahko zakurilo v njem. Prostora ima za 16 oseb.

— **Kap je zadela** minuli petek ob dveh popoldne g. Jožefa Pečarja, skladiščarja na kolodvoru v Kranju. G. Pečar je pred kakimi tremi leti padel na kolodvoru in od tedaj je tožil, da je bolehen. Star je bil 51 let.

— **Smrtna kosa med ameriški slovinci.** V Crokvielle, Pa., je umrl Jakob Vičič, doma iz Zarečice pri Ilirski Bistrici. Zapušča ženo in osem otrok. — Dne 27. maja je umrl v Clevelandu, Ohio, Anton Kisovec, doma iz Gor. polja pri Žužemberku, star 34 let. Zapušča soprogo in pet nedoraslih otrok. — V Big Pineyu, Wy., je umrla Marija Planinšek, rojena v Savinski dolini na Spod. Stajerskem. Zapušča moža in dvoje nedoraslih otrok.

— **Odpeljal jo je.** Tako je ternal J. Berjak, mizar v Kočevju. Koga je vendar odpeljal, so ga tovariši povpraševali? Marijo, mojo ženo! Kdo pa? Ja-

nez Granda, strojevodja v Rigu. Kaj bo sedaj z otrokoma? Žena je na Rogu, otroci pa sami sebi prepuščeni. Berjak je strojevodjo seveda naznanil.

— **Dražba občinskega lova.** Lov krajevne občine Bela Peč v radovljiskem okraju se bo oddal v zakup za dobo od 1. julija 1914 do 30. junija 1919 dne 30. junija t. l. ob 9. uri dopoldne pri okrajnem glavarstvu v Radovljici. Zakupni in dražbeni pogoji se morejo vpogledati istotam.

— **Nesreči.** Mizarski pomočnik Rud. Makuc, uslužben pri gosp. A. Drukarju v Kranju, je imel opravka pri cirkularni žagi, ki mu je odrezala na levi roki štiri prste. — Pri Tržiču je zadel hlobo nekega delavca in ga nevarno poškodoval. Prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnico.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Kandiji pri Rudolfovem** priredi dne 5. julija t. l. slavnostno blagoslovljenje nove parne brizgalne s sv. mašo na prostem, z javnim obhodom z godbo, javno vajo moštva in veliko vrtno veselico na Drski s srečolovom. Slavno občinstvo se vnaprej opozarja, sosedna društva pa se prosijo, da bi se pri svojih prireditvah ozirala na to. Podrobni spored slavnosti priobči se pravočasno.

— **Kurji tatovi.** Mlada fanta iz Dolj. Kamenc Barbo in Može sta skozi leto dni kradla v obližju Kamenc (Dolenjsko) perutnino. Izpraznili so marsikatero kurnico za praznike pa so se lotili tudi panjev, da so dobili medu. Vse te reči so nosili domov. Tu se je peklo in jedlo in prodajalo na novomeškem trgu. Zadnje čase pa se je to prijateljstvo nehalo in sta se sprla. Barbo je prišel z vsemi tatvinami na dan, priznal dejanja in povedal, da so Možetovi starši k tatvini navajali.

— **Stari grehi.** Pred 3 leti so se vršile razne tatvine v Leskovcu pri Krškem in okolici. Že takrat je ljudstvo sumilo Anžeta Ančimer, njegovo sorodstvo in nekega Stručlja. Ančimer se je končno umaknil na Hrvatsko. Druge so seveda prišli in zaprli. Bili so tudi občutno kaznovani. Ančimer misleč, da je že vse pozabljeno, se je letos pregrešil zoper vlačušarski zakon in neke tatvine v inozemstvu. Po prestani kazni so ga oddali po odgonu v občino Krško. Ko je prišel na Dunaj, so tamošnji policijski organi konstatirali, da fanta išče sodišče Rudolfovo. Zaprli so ga v dež. sodišče na Dunaju, to ga je pa dalo po eskorti prepeljati v Novo mesto, da mu tam izplačajo stari dolg.

— **C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu** odda dobavo orodja in delavnih priprav za službo vzdrževanja železnice v letih 1915 in 1916 potom javnega razpisa. Vložni rok do 20. julija 1914 opol. dne. Podrobni podatki so razvidni iz časopisov »Osservatore Triestino«, »Wiener Zeitung«, »Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schiffahrt«, »Lieferungsanzeiger«, »Laibacher Zeitung« in »Avvisatore Dalmato« od 1. julija 1914.

— **Nesreča hrvatskega aviatika.** Aviatik Gvido Prodan je pri vaji na rakoškem vzletišču v Budimpešti padel iz višine 8 metrov na zemljo, si močno pretresel možgane in si zlomil spodnjo čeljust in nosno kost. Prenesli so ga v sanatorij in je upati gotovega ozdravljenja. Aeroplan se mu je popolnoma razbil.

— **Dogodke v Albaniji** in druge nemire na Balkanu moremo zasledovati le, če imamo nov slovenski zemljevid Balkana. Kdor si je omislil že ta veliki zemljevid Balkanskega polotoka, z novimi in starimi mejami Balkanskih držav, ki je izšel iz zaloge Katoliške Bukvarne v Ljubljani, naj si naroči se krasno knjigo »Vojška na Balkanu«; za elegantno brošuro izvod mu je treba doplačati samo 4 K 50 vin. — Knjiga je elegantno opremljena, obsega vse polno slik, načrtov, umetniških tabel, vojnih prizorov, skic itd. in ima izredno nizko ceno.

— **Električne žarnice brez žice.** V laboratoriju družbe Westinghouse na Dunaju so napravili nove vrste električno žarnice, pri kateri odpade doslej običajna nit ali žica. Namesto te se v žarnici razžare in svetijo gotovi plini. Te žarnice porabijo mnogo manj električnega toka nego dosedanje.

— **Glavni dobitnik II. razredne loterije** v znesku 80.000 K je zadela srečka št. 27.354, ki je bila prodana v filijalki Živnostenske banke v Plznu. Štiri osminke srečke so v rokah pivovarniških tvrdk.

Leonova družba.

Opozarjamo na občni zbor Leonove družbe, ki bo 24. jun. ob tri četrti na 5. uro pop. v Katoliški tiskarni, I. nadstropje. Ta občni zbor bo izvolil 21 novih odbornikov ter dva pregledovalca računov. Takoj po občnem zboru se bo odbor konstituiral ter se posvetoval o književnem programu. Ker bo ta občni zbor odločilnega pomena za nadaljnji razvoj Leonove družbe, je jako želeli, da bi se ga kar največ članov udeležilo.

Ljubljanske novice.

VELIKA LJUBLJANA.

Cesar je potrdil sklep dežel. zbora, da Spod. Šiška preneha biti samostojna občina in se priklapi Ljubljani k 3. kolodvorski okraju. S tem preneha samostojna občina Sp. Šiška, Ljubljana pa se za toliko poveča.

Po inkorporaciji občine Spod. Šiške je izvršen prvi korak za ustanovitev »velike Ljubljane«. S to združitvijo pridobi Ljubljana do šesttisoč novih prebivalcev in izdaten prirastek ozemlja — pa tudi bistveno ojačenje davčne moči. S tem so se ob enem otvorile našemu mestu nove možnosti razvoja.

Pri kraju so stari časi, ko je veljala pesmica »Stoji stoji Ljubljana, Ljubljana — dolga vas«. Ljubljana raste, Ljubljana se razvija, Ljubljana stopa iz malomestnega miljeja ven v vrsto večjih mest. Baš to je pa edino prava pot, da se otme Ljubljana iz dosedanje letargije in da se ji omogoči razvoj, ki bo ustrezal živlenskimi potrebam ljubljanskega prebivalstva — na drugi strani pa privedel naše glavno mesto do tistega imenitnega staleža, ki mu ga želimo vsi resnično napredni Slovenci. Čim večja je Ljubljana, tem večji je tudi njen pomen s stališča Slovenstva.

Večja Ljubljana je pa tudi predpogoj za velikopotezno mestno gospodarstvo ali, bolj rečeno, za velikopoteznejšo gospodarstvo in finančno politiko, ustrezajočo potrebam vseh slojev prebivalstva. Po tej poti je iskati rešitve Ljubljane iz žalostnega položaja, v katerega so jo liberalni mestni gospodarji v treh desetletjih svojega nesrečnega gospodarstva spravili.

Izražamo nado, da se začne nova doba v razvoju Ljubljane. V tem znamenju pozdravljamo nove ljubljanske meščane, četudi so po ogromni večini nam nasprotnega političnega mišljenja. Vemo, da bodo ojačili, bistveno ojačili nam sovražno politično strujo. A vendar pomenja nov element, ki bo dal impulz za napredek in razvoj Ljubljane, ki pod sedanjo večino stagnira.

Ljubljana se večja, Ljubljana se odpirajo razvoju in napredku. Z inkorporacijo Šiške je k temu doprinesla svoje Slovenska Ljudska Stranka, ki je to izvojevala proti najostrejšemu odporu združenih liberalnih strank: slovenske in nemške. S tem je izvršila Slovenska Ljudska Stranka delo velikega narodnogospodarskega pomena za središče slovenske dežele.

Ij V sredo jutraj na Rožnik! Sveta stolica je določila, da ostane praznik sv. Janeza Krstnika pri starem: 24. junija. Ker je prej ta dan praznik patrona »Svete vojske«, ga hočejo člani na Rožniku primerno počastiti. Prva sv. maša bo ob 5¼, druga ob 6. uri. Med prvo in drugo bo kratak nagovor. Morda bo sv. maš še več, a te dve sta gotovi. Vsak član, ki prejme sv. obhajilo ta dan ali naslednjo nedeljo, ima popolni odpustek. Sv. stolica je ravnokar — kakor pravi dekret (datiran 21. maja t. l.) — »v dokaz posebne naklonjenosti zmernikom in abstinentom in v vspodbudo k živahnemu delovanju« naklonila nove velike odpustke. Vsi prijatelji treznosti, v sredo na Rožnik, in — da ustrežemo želji svete stolice — na novo živahno delo!

Ij Včerajšnja vrtna veselica, ki jo je priredilo katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na vrtu Rokodelskega doma, je prav lepo uspela. Vrt je bil lično ozaljšan z zelenjem, cvetjem in zastavami. Ob straneh vrta so bili okusno opremljeni paviljoni z brezalkoholno pijačo, cvetlicami in sladčicami, v ozadju pa oder za godbo in pevce. Igrala je v veliko zadovoljnost navzočega občinstva vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 27, Albert L., kralj Belgijcev, ki je lepo in precizno neumorno izvajala skoraj izključno slovenske in slovanske komade. Pevski zbor pod vodstvom gosp. P. Gorjupa je nastopil s prav mnogimi, nekaterimi težkimi skladbami in je prav sijajno rešil svojo nalogo. Odlikovala sta se tudi solista, gg. Vrečar in Erman. — Gospe društvenih članov so v lepo opremljenih paviljoni prodajale raznovrstne predmete v društveno korist. V paviljonu s sladčicami je vodila prodajo gospa Marija Globelnik; sodelovale so gospodične Lojzika Janc, Nada Gostiša in E. Kranc. V cvetličnem paviljonu je poslovala gospa Milka Jeločnik in gospodične H. Majce, A. Škranec, L. Kratochvil in Fr. Dimnik. Brezalkoholno gostilno z izbornimi brezalkoholnimi pijačami je vodila gospa Fani Peterlin; sodelovala je gospodična Lina Primc. Kavarno je oskrbovala gg. Mici Jerala. Razne predmete v društveno korist so prodajale gg. Anica Pance, Metka Dobrovec in Ivanka Jerala. — Na vrtu se je razvilo prav živahno življenje; pridno je poslovala društvena in šaljiva pošta in vrstile so se razne zabave. Veselica bo ostala vsem udeležencem v prav prijetnem spominu. Vsa prireditelj je tudi pokazala, da se društveni odbor, zlasti starosta g. Ivan Peterlin, prav hvale-

vredno trudi za napredek uglednega kat. društva rokodelskih pomočnikov.

Ij Prijateljdom bosenskega misljona naznanjamo, da je razstava darov za bosenske novomašnike v Alojzišču, Poljanska cesta 4, I. nadstropje, odprta vsaki dan od 9. do 12. in 3. do 7. ure. Vstop prost. — Bosenski odbor.

Ij Podružnica Slomškove zveze za Ljubljano in okolico ima svoj mesečni sestanek v četrtek, 25. junija t. l. v Katoliški tiskarni III. nadstropje, ob pol 3. uri popoldne. — Predava gosp. Fr. Terseglav. — Ker je to zaključno zborovanje v tem šolskem letu, bi bilo potreba, da se marsikaj pogovorimo, zato vabim k obilni udeležbi. — Predsednik.

Ij Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« priredi kakor običajno tudi letos javno skušnjo gojencev in gojenk svoje glasbene šole v soboto, dne 27. t. m. ob 5. uri popoldne v dvorani Ljudskega doma. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za društvo in naš glasbeni napredek.

Ij II. produkcija gojencev »Glasbene Matic« se, kakor se nam naznanja, vrši v sredo, dne 24. junija 1914. Spored je sledeči: 1. a) E. Schütt: Canzonetta. b) S. Keller: Iz sprehodov osamljenega, št. 3. Na klavir igra gg. Marica Brenčič. (Š. gg. J. Chlumecke, 6. r.) 2. A. Nöck: Serenata. Na gosli svira Karel Pogorelec. (Šola g. J. Vedrala, 5. razred.) 3. K. pl. Káan: Barkarola. Na klavir igra gg. Božena Hudnik. (Šola gg. J. Chlumecke, 6. razred.) 4. a) Hajdrih: Sirota. b) E. Hildach: Pomlad je prišla. Poje gg. Antonija Šuštar. (Šola g. M. Hubada, tretji razred.) 5. a) Suk: Idylka. b) Grieg: Svatha na Trolldahangenu. Na klavir igra gg. Elza Zibert. (Šola gg. J. Chlumecke, 7. razred.) 6. I. pl. Zajc: Ljubica. (Vijolica.) Poje g. Cenka Sever. (Šola g. M. Hubada, 2. razred.) 7. Ch. Berlot: Scene de ballet. Op. 100. Na gosli svira g. Karel Planinšek. (Šola g. J. Vedrala, 5. razred.) 8. R. Strauss: Tajen poziv. Pesem poje gg. Antonija Šuštar. (Šola gosp. M. Hubada, 3. razred.) 9. a) J. Prochazka: Iz Skizzy, op. 5. št. 3. Andante. b) C. Cut: Iz op. 52. št. 4. Etude fantasie. Na klavir igra gg. Jela Repič. (Šola g. A. Trosta, 8. razred.) 10. J. Sitt: Andantino in Allegro appassionato iz concertino op. 65. Na gosli svira gg. Vika Ravnikar. (Šola g. J. Vedrala, 5. razred.) 11. a) dr. B. Ipavic: Nezakonska mati. b) Saint Saens: Arija iz opere »Samson in Dalila«. Poje gg. Cenka Sever. (Šola g. M. Hubada, 2. razred.) 12. Suk: Iz op. 22. »Pomlad«, št. 4. Andante, in št. 5. Hrepenenje. Na klavir igra gg. Ljudmila Novak. (Šola g. A. Trosta, 8. razred.)

Ij Na pogrebu rajnega g. kanonika Kajdiza smo opazili tudi tuja gosta, gg. kanonika Vovka iz Maribora, njegovega dolgoletnega znanca, in kanonika iz Trsta, Kosca.

Ij O Tivoliju. V torek zvečer sem prišel na sprehodu v Šelenburgovo ulico in tam pred ono tablo, v kateri je razstavljen »Slovenski Narod«, opazil celo gručo ljudi. Misleč, da gre za kako albansko novico, sem se tudi jaz prerinil bliže; pa kaj je bilo: Prav nič posebnega, župan gospod dr. Tavčar zagovarja mestno upravo, in to ljudje berejo, da se imajo smejeti mojstrskim prispevkom iz živalskega življenja, ki jih zna župan tako krepko rabiti. Pregledal sem v naglici samo odprto tiskano šlogarje in pri tem sem trčil na stavek: »Skoraj bi rekli, da Ljubljancani ne vedo, kaj je pravzaprav hotel Tivoli in da bi naši drevoredi in nasadi, če bi tja slučajno ne zašel kak tujec in če bi ne imeli nekaj vpokojenih gospodov, prijateljev cvetoče narave, skoraj vsak dan prazni stali.« Pošast kosmata, to pa tudi mene zadene, ker tudi jaz ne nosim rad svojih ušes na razpolago tistim škripavim lajnjam tja, koder bi človek pričakoval mirnega oddiha. Da ne bi bilo zamere, sem se odločil, da grem takoj obiskat Tivoli in njega krono, tisti »hotel nesrečnega imena«. Komaj pa sem prišel do glavnega drevoreda, že sem našel povod, da začnem mestno upravo kritizirati, kakor je sedaj v Ljubljani splošna navada, ne samo pri klerikalcih, ampak tudi pri liberalcih. Tiste odprte in razdrapane grupe ob strani šetalšč se mi nikakor ne zde privlačne za tujca, ki kaj takega tudi kje tam zunaj v Skarucini lahko vidi. Človek, ki išče miru in zdravega zraka, najde v našem tivolskem drevoredu le spektakel tistih bud zadnje vrste in pa smrad, ki ga povzročajo razni v obcestne grupe pometani odpadki. In tik ob tej nesnagi se nahajate dve znameniti stavbi: Filijalka hotela Tivoli in pa Jakopičev umetniški paviljon. — Če mestna občina žrtvuje za letnih 2000 K za obstoj te specialitete, se tudi ne bi svet podrli, ako žrtvuje še par kronic in dá primeren pas okoli paviljona posaditi s cvetočim grmičevjem in cvetlicami. Drugod po modernih mestih ne bi trebalo na kaj takega posebej opozarjati, za to skrbje že mestne uprave same. V našem občinskem svetu je sicer tudi izbran olepševalni odsek, zdi se pa, da dr. Tavčarjeva večina za estetično plat mestnega gospodarstva nima dosti zmisla. Kljub pozivom zastopnikov S. L. S. v javni seji občinskega sveta to od-

sek skoro nikdar ne zboruje in nikdar kaj samostojnega ne predlaga. Oni stisnjeni prostor pod tivolskim gradom je res lepo urejen, a za človeka, ki je kaj sličnega že drugod videl, pa le premalo interesanten, da bi hodil vsak dan samo tja, in če bi po županovi želji res vsi Ljubljanci samo tivolske nasade gledat hodili, bi jim znalo vendarle malo pretesno postati. Gospod Hribar je dal svojočasno podturnski travnik razriti — seveda z »povsem dobrim namenom« — ker pa so se vsi krediti porabili, žalibog ni prišlo tako daleč, da bi tudi tam mogel naš gosp. Hejnic udeležiti svojo resnično veliko vrtnarsko umetnost. Dr. Tavčar pa bi rad še ta drevesa poruval. Po našem skromnem mnenju bi bilo tudi potrebno, da bi se položili po tivolskih vodoodvodnih grapah cementni žlebovi, da ne bi nastajale luže, ki smradijo zrak v obližju. Da se pa to še zgodi, za to prosimo vsi gospodje penzionisti.

Ij Pravda mestne občine ljubljanske proti delniški družbi doleznih železnic — zgubljena. Najvišje sodišče je potrdilo razsodbo nadsodišča, katero je ljubljansko občino popolnoma odbilo in je obsodilo Ljubljano v povračilo vseh pravnih stroškov. S tem je ta pravda definitivno končana v škodo ljubljanske občine. Občino je zastopal župan dr. Tavčar.

Ij Staršem, ki bodo v nedeljo 28. junija t. l. vpisovali svoje otroke v tukajšnje srednje šole, nujno svetujemo, naj vzamejo v roko »Kažipot za izbiro šol in poklicev«, spisal Fr. Jeran, profesor na ljubljanski realki, l. 1914. (dobi se tudi v Katoliški Bukvarni, cena 60 vin.) ter naj pazljivo prebera zlasti Uvod. Že pred nekaj leti je »Slovenec« v znamenitem članku »izpod peresa g. K.« skušal obrniti pozornost na praktične poklice, zlasti je priporočal meščanske šole. Dejstvo je, da so naše gimnazije prenapolnjene; dejstvo je, da je n. pr. medicincev na Dunaju toliko, da namerava učna uprava s silo omejiti njih število; dejstvo je, da mnogo proforskih kandidatov že po 5, 6 ali več let čaka na definitivno nameščenje; dejstvo je, da bo naših gimnazijskih abiturientov prav kmalu preveč. V mnogih drugih poklicih (zlasti praktičnih, obrtniških) pa nimamo dovolj svojih izobraženih ljudi. Zato opozarja Jeranov Kažipot starše na c. kr. obrtno šolo v Ljubljani, pa na realko, kjer se zlasti goje geometrijsko risanje in opisna geometrija ter prostoročno risanje. Zlasti tisti dečki, ki pojdejo v srednjo šolo le za toliko časa, da bodo 14 let stari, naj se vpišejo raje v realko. Če beremo stran 11 in 12 Kažipota, vidimo tudi to dejstvo, da je veliko več potov v svet odprtih tistim dečkom, ki so dovršili nižjo realko, nego absolventom nižje gimnazije. Zato, starši, vzemite Kažipot v roke in ga malo premislite!

Ij Požar. Danes ob 2. uri popoldne je nastal v neki kleti v Slomškovi ulici ogenj. Na lice mesta je takoj odšlo ljubljansko gasilno društvo. Ogenj je nastal v kleti trgovine v Slomškovi ulici št. 13. Vnela so se drva in je zgorel sod namiznega olja, sod petroleja in sod špirita. Spirit se je šele vnel, ko je odgovorila pipa. Gasilno društvo je ogenj kmalu pogasilo.

Ij Tatovi v ljubljanski okolici. Posesnik in kupčevalec s konji gosp. Kodelja v Podsmreki je v soboto spravil doma 2770 kron denarja, katerega je imel oddati na pošti. Denar je pustil doma ter šel z družino na delo na polje. Pozneje je poslal domov sina z naročilom, da naj vzame denar ter ga nese na pošto. Ko ta pride domov, je bilo vse odprto, denarja pa nikjer. Med tem časom je bil namreč neznan tat vlomil v hišo, pokradel denar in neopaženo odšel. Po sledovih je bilo soditi, da je lopov prišel iz gozda. — Danes popoldne je gostilničarka Kocjan v Kozarjih zaslišala neko razbijanje ter nato poklicala moža. Ko je ta takoj vstal in šel pogledat, kaj je, je opazil, da so tatovi nameravali pri vratih vlomiti v hišo, a so se gospodarja ustrašili in zbežali. Storiteli so v obeh slučajih neznan.

Ij Samomorilni poizkus. Karol Topolacev, mož branjevke, stanujoč v Florijanški ulici št. 28 si je v prepiru z ženo prerezal žile na levi roki. Ker se domneva, da ni normalen, so ga oddali, potem ko so ga prevezali, v opazovalnico za umobolne.

Ij Krojaški obrt je pričel izvrševati g. Franc Himmelreich na Poljanski cesti št. 6.

Ij Umrl je v deželni bolnišnici g. Anton Spreitzer, orožniški postajevođa, star 27 let.

Ij Umrl so v Ljubljani: Ana Korošec, uboga, 79 let. — Ivan Jonke, bivši dninarhalec, 54 let. — Josip Jaklič, uslužbenec mestne elektrarne, 37 let. — Marija Tomšič, posestnica, 31 let. — Anton Kovič, sin zasebnice, 7 tednov.

Štaterske novice.

š »Slovenski Gospodar« — zmagovalec. V soboto, dne 20. junija se je vršila pred mariborsko poroto tiskovna pravda

zoper urednika »Slovenskega Gospodarja« Franjo Žebota. Tožil ga je bivši državni poslanec Fr. Roblek radi pregreška zoper varnost časti. Roblek je djal pod obtožbo nek dopis iz Velike Pivšice, v katerem se odgovarja na nek Roblekov popravek, priobčen v »Slov. Gospodarju«. Robleku se je v dopisu očitalo, da je bil njegov popravek na nek dopis glede mej med njegovim in župnijskim gozdom na Gornji Ponikvi, neresničen. V tem očitku je bilo zapopadeno, da je Roblek pri ureditvi mej samovoljno postopal in si en del župnijskega zemljišča na nepostaven način prilastil. Z inkriminiranim člankom je čutil Roblek, da je njegova čast omadeževana in da ga je urednik s priobčenjem dotičnega dopisa izpostavil javnemu sramotenju. Inkriminirani dopis se je priobčil v »Slov. Gospodarju« dne 27. novembra 1913. Urednik Žebot je po svojem zastopniku dr. Josipu Leskovarju, odvetniku v Mariboru, nastopil dokaz resnice, ki se je včeraj tudi posrečil. Zanimanje za porotno obravnavo je bilo v Mariboru izredno veliko. Porotna dvorana je bila od 9. ure zjutraj, ko se je obravnavala pričela, pa do pol 9. ure zvečer, ko se je končala, vedno polna. Sodišče je predsedoval deželni sodnik Kokol, prisednik pa sta bila svetnika Krmek in Matjašič. Urednika Žebota je, kakor že omenjeno, zagovarjal dr. Leskovar, zasebni tožitelj Franjo Roblek je došel sam, zastopal ga je še mariborski advokat dr. Koderman. Za porotnike so bili izzrebani sledeči gg.: Zemljič Anton od Sv. Lenarta v Slov. gor., Schnideritsch Alojzij, trgovec v Mariboru, Dreisielner Jožef, posestnik v Svečini, Vračko Anton, gostilničar pri št. lju v slov. gor., Ledineg Leopold, župan, Polička vas, Gomzi Ignacij, posestnik, Krčevina pri Mariboru, Vaupotič Fr., tesarski mojster v Ormožu, Kukovič K., posestnik v Slov. Bistrici, Havliček Fr., občinski svetnik v Mariboru, Lavrenig Ernst, pek pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah in Lorber Peter, posestnik na Gornjem Porčiču; kot nadomestni porotnik je bil A. Witzman iz Pušave. — Dr. Koderman, predstavitelj »Narodne stranke« v Mariboru je odklonil razen enega same slovenske porotnike. Zaslišanih je bilo 12 prič. Večina prič je to potrdila, kar je pisal »Slov. Gospodar« o prepornem vprašanju in je bil tako dokaz resnice doprinešen. Razprava, ki je bila mestoma zelo živahna, se je ob 1. uri popoldne prekinila in ob 4. uri zopet začela. Popoldne so bile na vrsti večinoma Roblekov priče, ki pa po večini niso vedele drugega povedati, kot da je Roblek najuglednejši mož Spod. Savinjske doline, zelo premožen itd. K stvari sami razumene priče ni vedela nobena prav nič povedati. Ob koncu razprave je dr. Koderman predlagal, naj se kot priča zasliši in zapriseže zasebni tožitelj Roblek sam; predlog pa je sodni dvor zavrnil. Sedaj se je začela borba med dr. Kodermanom in dr. Leskovarjem. Nato je sodišče stavilo na porotnike tri glavna in dve eventualni vprašanji. Kake četrt ure po 8. uri zvečer se vrnejo porotniki v dvorano in predsednik Havliček naznani izid: Prvo glavno vprašanje, ali je obtoženec kriv... zanikano s sedmimi proti petim glasovom; drugo vprašanje, ali se je dokaz resnice posrečil, 6 proti 6 in tretje glavno vprašanje, ali je bil zasebni tožitelj izpostavljen javnemu sramotenju, zanikano z vsemi dvanajstimi glasovi. Med liberalnimi poslušalci, ki so prišli v dvorano v izredno velikem številu, je izid napravil naravnost konsternujoč vtis. Istotako tudi na Robleka, ki je kar zbežal iz porotne dvorane. Naši pristaši in somišljenice v dvorani so pa začeli ploskati in kličati »Živijo Žebot«. Predsednik Kokol je nato razglasil sodbo: Obtoženec urednik Fr. Žebot je popolnoma oproščen, Roblek pa obsojen v plačilo stroškov. Pred sodiščem so nato naši pristaši čakali na obtoženca in ga sprejeli z velikim veseljem ter mu priredili ovacije. »Slovenski Gospodar«, ki že 47 let vodi in budi slovensko ljudstvo na Spodnjem Štajerskem, je torej prvič pred mariborsko poroto dosegel zmago.

š **Orožniki v boju s čebelami.** Dne 16. t. m. je bil neki trgovec s prašiči nekem hlevu v Veliki nedelji, kjer je pozno zvečer prišel s semnja v Vraždinu prenočil z neznanim moškim, okraden za 1800 K. Tatu so orožniki izsledili v prekupečevalcu perutnine 30-letnem Kurniku. Ko sta se orožnika Majhenšek iz Ljutomera in Črnčič od Sv. Antona približala Kurnikovi hiši, je le-ta brž vrnil listnico z ukradenim denarjem v čebelnjak pred zadnjimi vrati, spravil čebele iz panjev, nato se pa skril v hiši v nadi, da bo kasneje skozi ta vrata ušel. Orožnika sta se dolgo borila s čebelami in iskala Kurnika, ki sta ga končno tudi zasačila in zvezala. Čebele so ju pa tako opikale, da se je Črnčič nezavesten zgrudil. Kasneje so v čebelnjaku dobili 1600 K ukradenega denarja. Kurnika so izročili okrajnemu sodišču pri Sv. Lenartu.

š **Linhart histeričen.** Porotna obravnavo zoper Linhart pred mariborsko po-

roto se je zato preložila, ker je baje Linhart predložil zdravniško spričevalo, da je histeričen!

š **Mariborska nemška pevka slavnost** se je slabo obnesla. Udeležba je bila bolj srednja.

š **Shoda Kmečke zveze** v Ormožu in Šoštanj st. se krasno obnesla. Obširno bomo še poročali.

Zadnje vesti.

NEMŠKI »VOLKSTAG« V CELOVCU.

Celovec. Včeraj se je vršilo v Celovcu zborovanje alpskih Nemcev pod predsedstvom poslanca Doberniga. Zborovanja se je udeležil tudi predsednik poslanske zbornice dr. Sylvester. Glavni referat je imel poslanec Dobernig, ki je govoril proti trizizmu in poudarjal potrebo edinosti med Nemci. Shod je pozdravil med drugim tudi koroški deželni glavar in celovski župan Metnitz. Poslanec Dobernig je poudarjal, da so Nemci v južnih alpskih deželah predstraža proti Jugoslovanom, ki slavizirajo celo v jezikovno mešani Koroški, ki naj bi postala žrtve trialističnih teženj. V boju proti Jugoslovanom morajo Nemce v južnih alpskih deželah podpirati zato vsi avstrijski Nemci, kajti s trizizmom bi bila Nemcem zaprta pot do Adrije. Za njim je govoril dr. Ehrler iz Inomosta, ki je kritikoval politični položaj in zlorabo § 14. Postopanje vlade napram Nemcem se mora temeljito izpremeniti in odpraviti § 14, ki ovira ustavno življenje. Poslanec Markhl je poudarjal, da je boj do najskerajših mej, geslo Jugoslovanov. Osvajalne težnje Jugoslovanov so se opazale že pred balkansko krizo in so našle izraza. Nemci na Kranjskem se zatirajo in ovirajo v njihovem gospodarskem in narodnem razvoju bolj kot kdaj prej. Nemcem je bil boj vsiljen in ga sprejemajo ne zaradi boja samega, ker ljubijo mir, ampak zaradi obrambe svojih življenjskih interesov. Nemci nikakor ne morejo pripustiti, da bi se jim zaprla pot do Adrije. Nadalje je govoril proti trizizmu ter pozivljaj vladno, naj nastopi proti jugoslovanskim težnjam, ki kale mir v monarhiji. Monarhija hoče živeti v miru, zato je treba, da vsi faktorji nastopijo proti oficelnim in neoficelnim sosedom na jugu, ki rušijo ta mir. Tudi Nemci so za notranji mir, zato pa je treba, da skupno nastopijo proti onim, ki ga kale. Za Markhlom so govorili dr. Ferdinand Eger iz Ljubljane, Dr. Eger iz Ljubljane je prosil podpore za »ogroženo nemško narodno eksistenco« na Kranjskem. Pravil je, da v občinah, kjer plačajo Nemci 90 odstotkov vseh davkov, nimajo zastopstva. Povzpel se je do trditve, da vlada sankcionira vse Nemcem sovražne predloge in je dejal, da zato Nemci take vlade ne morejo podpirati. Za Egerjem je nastopil zastopnik tržaških Nemcev Gußenger, dr. Ambrositsch iz Celja in — drugi. Končno so se sprejele resolucije v zmislu izvajanja Doberniga, dr. Ehrlera in Markhla. Resolucija se glasi: Na nemškem »Volkstagu« v Celovcu dne 21. junija 1914 navzoči zaupniki nemškega naroda v alpskih in kraških deželah, iz Trsta in jadranskih pokrajin, izjavljajo, da je nujna potreba vsled resnosti evropskega položaja, vsled razmer narodnega gospodarstva in vsled finančnih razmer države, da zopet nastanejo ustavne razmere v državi. Trud sorojakov na češkem glede pravičnega sporazuma spremljajo s toplim čuvstvom, jem, obračajo pa polno pozornost vsega nemškega naroda na boj Nemcev na jugu proti Slovanom tembolj, ker se slovanski vpadi podpirajo od zgoraj. Nemški »Volkstag« vidi predvsem v soudeležbi Slovencev pri trialističnih načrtih bodočnosti nevarnost za nemški narod in zahteva z ozirom na jugoslovansko vprašanje jasno notranjo, kakor zunanjo politiko. Pošpeševanje in toleriranje jugoslovanskih napadov vzbujajo najostrejšo nezaupanje in nemški poslanci se pozivajo, da izvajajo primerne posledice spričo nadaljnega dosedanjega stališča vlade. Nemci v notranji in južni Avstriji vidijo v strogem varstvu skupnosti vseh Nemcev jamstvo za uspeh njihovega boja in so trdno odločeni, dovesti ga z neupogljivo močjo do konca, braniti stališča nemška tla alpskih dežel in ohraniti prosto pot nemškemu narodu do Adrije. Popoldne so se udeležili zborovalci veselice »Südmarke«, na kateri je imel hujskajoč govor urednik lista »Freie Stimmen«, Lackner. Socialni demokrati so povodoma te veselice razširili v soboto in včeraj po Celovcu na stotine letakov s sledečim besedilom:

»Am Kreuzberg! zur Sonnwendfeier
Kommen die Nazi just z'am;
Wir gehn nicht hin zu dieser Leier,
Weil sie von uns nur Geld wollen hab'n!
Socialni demokrat je izdal proti »Volkstagu« poseben oklic, krščansko-socialni »Kärntner Tagblatt« je pa priobčil članek, v katerem pravi, da ni nikak »Deutscher Volkstag«, ampak nemško-svobodomiselnih strankarski shod. V mestu za »Volkstag« ni bilo nobenega pravega zanimanja. Zastav je

bilo izredno malo, zanimanja malo kakor še nikdar. Ljudje so siti neprestanega hujskanja proti Kranjcem. To sploh ni bil noben »Volkstag«, ker ni bil javno dostopen, temveč so se ga smeli udeležiti samo oni, ki so imeli legitimacije. Udeležniki so bili po večini, razven običajnih nemirnežev in voditeljev, učitelji in pa uradniki iz Celovca. Produktivnih stanov je bilo na zborovanju zelo malo. Razočaranje je splošno, ker ni bilo tega, kar so pričakovali. Na kolodvoru so kranjske romarje pričakovali policaji, knežji prestol na Gospodarskem polju pa čuvali deželni slugi. V Gospi Sveti, pri vojaškem plavalšču in na otoku na Vrbskem jezeru so bili pripravljeni orožniki.

PREDSEDSTVO HRVATSKEGA SABORA PRI CESARJU.

Dunaj. Cesar bo jutri sprejel v avdienci predsedstvo hrvatskega sabora.

ČEŠKO - NEMŠKE KONFERENCE.

Praga. Konference v palači grofa Nostitz se udeležijo danes popoldne nemški in češki zastopniki.

IZ ALBANIJE.

Drač. Knez je sklenil včeraj dopoldne na prošnjo voditeljev vstašev dvodnevno premirje z vstaši. Vstaši bi bili pripravljeni, podvreči se. Med holandskimi častniki, ki odobravajo knežje odredbe, vlada nezadovoljnost. V soboto zvečer je bil hud boj med četami, ki prodirajo od juga in štejejo tisoč mož, z vstaši, ki so zasedli višine pri Karabunar in Lušini. Včeraj zjutraj so zagrali vstaši vladne čete nazaj proti Fieriju. Te vladne čete so se danes vkrcale na Lloydov parnik. Včeraj so odposlali iz Drača ljudi do najskerajših točk proti Rašbulu, da poiščejo mrtvece. Našli so 50 napol strohnelih trupel. Izgube vladnih čet v zadnjih napadih proti vstašem znašajo torej okoli 80 mrtvih in 120 ranjencev.

Valona. Vstaši so obkrožili Elbasan. Iz Drača so odposlana tja ojačenja.

KONKORDATSKO VPRAŠANJE.

Belgrad. Od oficelno strani se poroča, da se ustanovijo v Srbiji tri katoliške škofije, v Belgradu, Prizrenu in Skoplju. Belgrajski nadškof bo dobival 16.000 dinarjev plače, oba škofa pa po 12.000 na leto. Nadškofa in škofa bi imenoval naravnost papež in kralj bo imenovanje le naznanje vzel. Vendar pa se bo morala vlada preje obvestiti o kandidatu in mu pritrčiti. Duhovnike bodo škofje imenovali. Srbija ustanovi pri Vatikanu poslaštvo.

AVIATIKA.

Dunaj. Kljub veliki sobotni nesreči v Fischamendu se je včeraj vseeno otvoril letalni teden v Aspernu. Dogodila se ni nobena nesreča, vendar pa se je opazila znatno manjša udeležba kot lansko leto.

BAVARSKI VOJNI MINISTER PONE-SREČIL.

Monakovo. Bavarski vojni minister se je na voznji z avtomobilom ponesrečil in se poškodoval na roki.

STRELA UDARILA V VOJAKE.

Orleans. Strela je udarila v vojaško lopo, v kateri je bilo nastanjenih 80 vojakov. Dva vojaka sta težko, 18 pa jih je lahko ranjenih.

K POLOMU BANKE PLEWA IN SIN.

Dunaj. Aretiran je prokurist propadle banke Plewa in sin, Lebar, ki je obdolžen raznih ponesreženj. Konkurs je bil proglašen v soboto in sodijo, da bodo vlagatelji izgubili pri propadli banki nad milijon kron.

LINCANJE V GALICIJI.

Lvov. V Nowosielki pri Zaslówiecu je aretiral orožnik tatu kmeta Bazilija Prokopanko. Kmetje so bili na tatu tako razljučeni, da so se nanj navalili in ga tolkli z gorjačami toliko časa, da je umrl. Orožnik, ki je Prokopanko aretiral, ni mogel glede na premoč kmetov drugega storiti, kakor da je kmete ovadil. Tri so že zaprli.

Primorske vesti.

p **Kongres Narodne delavske organizacije v Trstu.** Včeraj ves dan je trajal kongres Narodne delavske organizacije. Kongresa so se udeležili odposlanci vseh skupin in podružnic omenjene organizacije, dalje pa tudi zastopniki ljubljanske narodno-socialne zveze. Debata je bila deloma zelo živahna. Na kongresu sta se pojavili dve struji. Ena je bila za radikalno razredno stališče, druga je poudarjala bolj stanovsko stališče. Zmagala je zadnja struja. Narodna delavska organizacija se tekom prihodnjih dni glasom sklepov kongresa reorganizira in izpremeni v narodno-socialno organizacijo, v katero se strnejo vse narodne organizacije, tako tudi narodna socialna zveza v Ljubljani. Nameravajo tudi izdajati svoj list.

p Svečana izročitev redov pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice. Včeraj popoldne je ravnatelj državne železnice dvorni svetnik Galambos svečano izročil na ravnateljstvu državne železnice dr. Aleksandru Messmer, načelniku oddelka II., podeljeni viteški križec Franc Josipovega reda; strojnemu mojstru v kuhinji v Splitu Josipu Sariču podeljeni srebrni zaslužni križec s krono in ogibnemu pregledniku na državnem kolodvoru v Trstu Antonu Franku podeljeni srebrni zaslužni križec. Povdarjajoč zasluge vsakega posameznika, ki so z odlikovanji našle vidno priznanje, jim je pripel osebnost odlikovanja na prsa in končal svoj nagovor s trikratnim, navdušeno sprejetim živjo na Njega Veličanstvo cesarja. Nato se je zahvalil nadsvetnik drž. železnice dr. Messmer tudi v imenu soodlikovancev ter je sklenil svoj zahvalni govor z živjo na Nj. eksccelenco železniškega ministra.

p Italijanski kandidati za puljski mestni volivni okraj. Na sobotnem sestanku zaupnikov in volivcev italijansko-liberalne stranke so bili za puljski mestni volivni okraj proglašeni naslednji kandidati: za I. volivni okraj deželni glavar dr. Ludvik Rizzi, za II. volivni okraj profesor Jožef Carvin in za III. volivni okraj (puljska okolica, kjer je bil pri zadnjih volitvah kljub narodnemu kompromisu izvoljen Italijan Frank) Konrad Fabbro. Na sestanku se je sklenilo, delovati z vsemi silami na to, da se pribori okoličanski mandat in da ga odvzamejo Hrvatoma.

p Eksportni trg v Trstu. (Zelenjava in sadje.) Češnje so s tem tednom za eksport končane. Kar jih pride na trg, se prodajo za domačo potrebo. Prišel se je uvoz italijanskih češenj iz Jakina. Češnje so lepe, trde in trpežne ter posebno primerne za eksport. Beležijo 26 K za 100 kg. — Grah ne kaže posebnih izprememb v cenah. Njegov eksport je končan. — Iz Istre so te dni prišle na trg prve breskve. Blago je lepo in zdravo. Cene K 1.50—2.00 za 1 kg. — Hruške so tudi prišle. Cene K 1.44 do K 1.54 za 1 kg. — Ta teden so pripeljali na trg velike množine istrskega novega krompirja. Cene 12—13 K za 1 stot. Povpraševanja po njem so obilna, zlasti z ozirom na to, ker zelo primanjkujejo pošiljatve iz Italije. — Fižol (zelen, istrski) beleži v cenah 50—60 K za 1 stot. Fižol (črnivec, pisan iz Istre) 30—36 K za 1 stot. — Na trgu je bilo tudi opažati domača rajska jabolka (paradajzi), ki obetajo dobro. — V kratkem, prihodnji teden, pričakujejo prvih smokev iz Istre.

p Žrtev prvomajskih dogodkov v Trstu. Včeraj ob 5. popoldne se je pred tržaškim deželnim sodiščem nadaljevala kazenska razprava proti slovenskemu mizarškemu pomočniku Benediktu Pečarju. Zasihih je bilo še več prič o raznih okoliščinah, med njimi ranjena Pavel Morterra, ki je tajil, da bi bil on prvi napadel Pečarja. Zasihih je bil dalje tudi Pečarjev tovariš Fran Živec, ki je bil obenem s Pečarjem napaden od štirih Italijanov in ki je v bistvu potrdil nekatere okoliščine obtoženčevega zagovora. Tekom obravnave, med katero je prišlo do živahnih debat med zagovornikom dr. Josipom Mandičem in zastopnikom zasebnega udeleženca dr. Robbo, pa se je konstatiralo, da so vsi kot priče pozvani redarji izpovedali tekem preiskave diametralno nasprotno, kakor pa včeraj na obravnavi. — Obravnava je trajala do 9. ure ponoči. Sodni dvor je smatral Pečarjev čin za kvalificirano hudo delstvo težke telesne poškodbe ter obsojil Pečarja na šest mesecev v težke ječe. Poldrugomesečni preiskovalni zapor se mu vstaje.

p Dve zreli ptičici. Včeraj sta stali pred tržaško poroto dve tatnici iz navade: Ana Turšič, rojena v Trstu l. 1880, in pristojna v Cerknico na Notranjskem, ter Tržačanka Ivanka Krebelj. Turšič je kot služkinja kradla kakor sraka svojim gospodinjam razne predmete, tudi sveče, ter jih nosila k drugoobtoženki Krebelj, katera je prvo vedno nagovarjala k tatvinam. Turšič je pokradla raznih dragocenosti in blaga za skupno vrednost 3521 K 24 vin., samo neko družino je okradla za 1100 K. Obravnava je trajala ves dan in se danes nadaljuje.

p Iz globin socialne bede. V ulici Istuto blizu tržaške mestne ubožnice je 52-letni težak Evžen Stanič vrgel velik kamen v izložno okno neke prodajalne ter šipo povsem razbil. Napravil je 120 K škodo. Po aretaciji je na policiji povedal, da je to storil iz obupa. »Že več tednov sem brez dela. Bolan sem. Nimam strehe, nimam živeža in ne denarja. Včeraj sem šel prosit v mestno ubožnico za prenočišče. A uradniki so me vrgli ven. To me je razjezilo in iz obupa, ker na ulici vendar nisem mogel ležati, sem pobral kamen in ga tja v en dan vrgel, niti ne vem, kam sem meril.« Izročili so ga okrajnemu sodišču.

p Oproščen uboja. Dne 1. junija lanskega leta je prišlo v Šmarjah pri Kopru med kmetoma Rokom Hrvatinom in Matejem Glavino do gostilniškega prepira. Ko se je potem Glavina vračal v mraku do-

mov, je stekel Hrvatini za njim ter ga udaril s kamnom od zadaj po glavi, tako da mu je prebil lobanjo. Glavina je potem dne 12. junija podlezel za rano v koprskih zaporih, kjer je imel presedeti neko kazen. Tržaško sodišče pa je včeraj zaradi uboja obtoženega Roka Hrvatina popolnoma oprostilo.

p Nezaslišano brigantstvo. V okolici Poreča biva, kakor znano, strašno podivjano ljudstvo. Navadno režejo kmetje iz masčevalnosti drug drugemu trte ali pa pokradejo ovce in tudi veliko govedo ali streljajo drug na drugega iz zasede. Neko čisto novo lopovščino pa sta si izmislila Anton Matosovič in njegov sin Anton v Sv. Lovreču Pazenatiškem. Viliha sta namreč iz masčevanja v vodnjak Jurja Matosoviča 30 litrov petroleja! S tem sta mu prizadela 400 K škodo. Orožniki so ju zaprli. V neki bližnji vasi pa je nekdo iz grmovja streljal na kmeta Jurja Radana. Dobil je 11 štiher v telo, ki so jih zdravniki izrezali. Radan storilca noče izdati — je pač njegov bivši prijatelj, katerega se boji. Večino zločincev v tem okraju sploh ne izsledijo.

Zalostnim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je moja ljubljena mamica, gospa

Uršula Janša

vдова jetniškega paznika

v soboto dne 20. junija 1914. ob 1/2 3. uri pop. po večletni zelo mučni bolezni, previdena večkrat s sv. zakramenti, mirno in udano v Gospodu zaspala.

Pogreb se je vršil danes v ponedeljek iz hiše žalosti, šolsko poslopje v Jaršah, na farno pokopališče v Mengšu.

Sv. maše za dušnico se bodo darovale v župni cerkvi v Mengšu.

Blago pokojnico priporočam v molitev.

Jarše pri Mengšu, 22. jun. 1914.

Angela Janša

učiteljica,

2085

hčl.

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni soprog, oziroma oče, stric in brat, gospod

Ivan Vanič

posestnik, usnjari in gostilničar, častni član in poveljnik meščanske garde, častni član požarne brambe, imejtelj vojne kolajne in zaslužne kolajne s krono

dne 21. junija 1914 ob pol 11. uri dopoldne po kratki mučni bolezni v 70. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bode v torek 23. junija ob 4. popoldne iz hiše žalosti na mestno pokopališče. Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev. 2086

Krško, dne 21. junija 1914.

Žalujejoči ostali.

Kuharica, večča gospodinjstva

išče službe na deželi v poštenu hiši, najraje v kakem župnišču. Nastopi tudi pozneje. Ponudbe pod „Varčna gospodinja“ pošto ležeče, Ljubljana. 2090

AUTOMOBIL

malo rabljen in v dobrem stanju, s 4 sedeži, firme Laurin & Klement se prodaja. Poizve se pri upravnistvu našega lista pod št. 2075. (Znamka za odgovor.) 2075

Pazite in prepričajte se!

Od dobrega najbolje

se kupi po najnižji ceni pri

2017

F. ČUDEN

Ljubljana 80 Prešernova ulica 1.

Fine zanesljivo idočje ure, uhanj, prslani itd.

Nov cenik zastoj in poštne prosto.

„Slov. Straža“ potrebuje pomoči! Inteligentni mladenič

Razpis
stavbe lončarske peči v Mlaki.

Zavod za pospeševanje obrti ima oddati stavbo lončarske peči na podlagi načrtov, ki so na razpolagi v njegovi pisarni, Dunajska cesta št. 22. Ponudbe za to delo je vložiti najkasneje do sobote 27. t. m. na zavodov naslov in pridržuje zavod prosto odločitev ne glede na višino ponudbe. 2088

vešč slovenskega, hrvatskega, nemškega in deloma češkega jezika v govoru in pisavi, kateri je absolvirala dva socialna tečaja v Ljubljani in na Dunaju, išče službe v kako podjetje ali pisarno za takojšnji nastop. Ponudbe takoj pod „L. G. 2089“ na upravnistvo „Slovenca“. 2089

Dobavniki in podjetniki

za v kratkem v Ljubljano dospeli

Cirkus Charles

naj pošljejo takoj svoje skrajne ponudbe za naslednje predmete:

Krma lansko seno, oves, slama, zdrobljen oves, otrobi, pšenični otrobi
za ca 400 živali: in t. d.

Konjsko meso za krmljenje zverin

Ilovica

žaganje (fino smrekovo)

Koks

Dalje za:

Instalacije

Tesarska dela

Tiskovine

Oziralno se bo le na take ponudbe, ki se sklicujejo na to naznanilo in najnižje cene. Za dobavo krme se morajo poslati vzorci.

Vsem nastavljenecem je strogo prepovedano jemati kakoršne koli provizije, na kar naj se gospodje dobavniki izvolijo ozirati pri svojih ponudbah. 2087

Vse blago mora biti prve kakovosti!

Vsi računi se morajo doposlati v ponedeljek, in torek dopoldne med 11. in 12. uro dvigniti zneski. Ako se določi dan odpotovanja na kak drugi dan, je treba doposlati sklepne račune prejšnji dan in dvigniti denar zadnje dopoldne med 11. in 12. uro.

Vse ponudbe naj se pošljejo na

Sedaj:
Augsburg,
Bavarsko.

ravnateljstvo cirkusa Charles
obratni oddelek.

Češko žensvo in Švihovstvo.

Glasoviti češki kritik Gama (pseudonim) je nedavno neusmiljeno razkrinkal češko žensvo kot sokrivo korupcije, ki se je razpasla med Čehi. Neizmerno se je dvignilo češko gospodarsko življenje, bogastvo se širi in raste na vseh straneh; veselili bi se tega, ko bi ne opazili, v koliki meri sodelujejo pri tem podvigu temne gonilne sile, ki ne poznajo nobenih npravnih načel, ki uničujejo in trujejo značaje, ki imajo za edini cilj razkošje, nesmiselno razkošje, ki ga zahteva današnja žena in ki je cena za njeno »ljubezen« v zakonu in izven njega. Češki mož je postal nevrasteničen in je podlegel ženski, postal je njen suženj v najslabšem pomenu besede. Za njeno naklonjenost se mora truditi noč in dan, to je brez prestanka mora begati za denarjem, za zlatom, s katerim more ženo obdati z razkošjem in si na ta način kupiti njeno naklonjenost. Žensko razkošje je vselej znamenje močevega suženjstva nasproti ženski in obenem splošne družabne korupcije, kajti zaslužni mož je izgubil vsak npravn pravce, vsak čut časti, za denar, za zlato stori vse in gre preko vseh mej poštenosti, za denar postaja Šviha. Klasičen zgled za to nam je Amerika: v ospredju stoji žena, obdana z nezaslišanim luksusom kakor ledena, nenasična kraljica; v ozadju pa vidimo nevrasteničnega moža, kako se v suženjstvo vprežen brez oddiha poti in trudi in bega za novcem, da more doprinasati ženi neizmerne gnotne žrtve za njeno »ljubezen«. Odhod izvirajo te žrtve, na kakšen način so bile pridobljene — to je obema vseeno. Korupcija ameriškega življenja in strašno razkošje ameriške žene sta nerazdružna pojava. Isti proces se sedaj vrši na Češkem, odtod Švihe in Klime. Kdor ima oči, s strahom opazuje, kako se z bogastvom in razkošjem vali preko Češke uničujoča povodenj korupcije; slutim, da se bliža češkemu narodu katastrofa — samo ne vem, ali gnotna ali etična. Kdo nosi za vse to večjo odgovornost: mož, ki si je sam nakopal svojo slabost, ali žena, ki jo brezvestno izrablja, ne vem. Toliko pa je gotovo, da je na vsaki teh sijajnih oblek, razdražljivih, izfantaziranih kril, omamljivi spodnji obleki, steznikih, peresih na dragocenih klobukih — vžgan pečat močevega suženjstva, sužnja drago plačane žene, žig propadlega družinskega življenja, ki se je izpremenilo v drago hišo sramote, a poleg tega žig korumpiranega javnega življenja, znak gnilebe v narodnem jedru, glasna priča tisočev razbitih in uničenih značajev. Plapolajoča peresa na ženskih klobukih nam govore o možeh, kako kradejo javne denarje, sprejemajo podkupnino, spravljajo v žep judežev srebrenike. Na tatinskega moža pljunemo potem ogorčeni, ženi pa poljubimo roko. In vendar je bila ona, ki ga je tirala v propad.

CERKVENA GLASBA ZA MESEK JULIJ.

(Sv. Vincencij, sv. Jakob, sv. Ana itd.)

Premrl St.: Hvalite Gospoda! 20 pesmi v čast svetnikom za mešan zbor. — Part. 2 K 40 h, glasovi po 60 h.

Foerster Ant.: 10 evharističnih pesmi za mešan zbor. — Part. 2 K, glasovi po 40 vin.

Hribar p. Angelik: obhajilne pesmi za mešan zbor. — Part. 2 K, glasovi po 40 h.

Premrl St.: 10 mašnih pesmi za mešan zbor. — Part. 1 K 80 h, glasovi po 30 h.

Grum Ant.: Obhajilne pesmi za mešan zbor. — Part. 1 K.

Foerster Ant.: Cantica sacra; cerkve

Foerster Ant.: Cantica sacra; cerkvena pesmarica za možki ali ženski zbor trije zvezki I. in III. po 2 K 40 h, II. 2 K.

Leban Janko: Zbirka cerkvenih pesmi za mešan zbor. — Part. 1 K 40 h.

Premrl St.: 100 praeludia organi. Zbirka orgelskih preludijev. Cena 3 K 80 h.

Kimovec—Premrl: Introitus, Communiones za največje in večje praznike cerkvenega leta po novi vatikanski izdaji. — Part. 2 K, glasovi po 1 K.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Obrtne vloge in drugačne vloge na politično oblast bo vsakdo lahko sam in pravilno napravil na podlagi nove ravnokar izišle knjige »Dolžan, Knjiga uradnih vlog«. Obrazci političnih, vojaških, davčnih, finančnih, sodnih in vseh drugih vlog za vsakdanje potrebe, ki stane 3 K, vezana 4 K, po pošti 20 vin. več. Ta velekoristna knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Kurzne cene

dne 20. junija 1914.

Državne rente.	K	h
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	80	85
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan.—jul.)	80	85
4 1/2% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	84	10
4 1/2% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	84	25
4% avstr. zlata renta, davk. prosta	100	20
4% avstr. kron. renta (marec—sept.)	81	40
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	81	35
4% ogr. renta v zlatu	96	35
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910.	79	60
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913.	88	45
Druge javne zadolžnice.		
4% kranjsko deželno posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dežel. melior. pos. iz l. 1911.	95	—
4 1/2% kranjske deželne banke	95	—
4% bosansko deželno posojilo	80	20
4% obveznice Rudolfa. železnice	84	50
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice dolnj. železnice	83	—
Srečke.		
4% drž. srečke iz l. 1860. po 500 gld. a. v.	1629	—
4% drž. srečke iz l. 1860. po 100 gld. a. v.	420	—
Državne srečke iz l. 1864. po 100 gld. a. v.	670	—
Državne srečke iz l. 1864. po 50 gld. a. v.	325	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870. po 100 gld.	266	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke I. izd.	277	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	233	—
Bazilika budimp. iz l. 1886. po 5 gld.	23	50
Ljubljanske srečke po 20 gld.	54	—
Rudeči križ avstr. iz l. 1882. po 10 gld.	49	60
Rudeči križ ogr. iz l. 1882. po 5 gld.	27	50
Rudeči križ ital. iz l. 1885. po 25 lir.	46	—
Josizv-srečke iz l. 1888.	18	—
Turške srečke	210	75
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888.	29	—
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	600	50
Avstro-ogrška banka	1949	—
Anglo-avstrijska banka	326	50
Dunajsko bančno društvo	504	—
Jadranska banka	416	—
Ljubljanske kreditna banka	399	—
Union banka	570	50
Zivnostenska banka	266	25
Avstrijski Lloyd	563	—
Državna železnica	683	—
Južna železnica	84	—
Alpine	791	—
Skoda	713	60
Valute.		
20 frankov	19	18
20 mark	23	59
Sterling	24	11
Rubelj	251	75

Vsa tozadevna pojasnila se dobe tudi v podružnici c. kr. priv. avstr. kredit. zavoda v Ljubljani.

Proda se trikolesni avtomobil

(Pölnomobil) model 1912 za ugodno ceno. Ogleda se ga lahko pri tukajšnji tvrdki Čamernik & Ko.

Stanovanje!

V bivših Predovičevih hišah kakor na Poljanski cesti št. 54 in na Predovičevem Solu je oddati par stanovanj in ena trgovina za mesec avgust, julij in tudi takoj. Poizvedbe pri hišniku ali hišnici.

Auto 18 HP alpski

z moderno torpedo 2 sedežno karoserijo se ceno prodaja. Pisma je nasloviti na upravo lista pod »Auto 18 HP«. Znamka za odgovor.

Ključavničarski pomočnik

dober delavec, se sprejme takoj pri IVANU TRILLER NA BLEDU.

Lepa poletna stanovanja

s kompletno sobno in kuhinjsko opravo

se še oddajo pri g.

2039

Franc Jarcu

v Medvodah (Gor.)

Sprejme se pošteno

dekke

vajeno otrok in hišnega dela. — Plača po dogovoru. Minka Poženel, Jesenice-Fuzine.

2085

Po ugodni ceni se prodaja

4 sedežni

avtomobil

iz ene najboljših tovarn Avstrije s štirimi prestavami, moderno karoserijo, razsvetljavo itd. — Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo lista pod št. 2082. (Znamka za odgovor!)

2082

Razpis.

Za zgradbo

vodnjaka v vasi Planina, občina sv. Križ

polit. okraj Krško na 1843 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen in na podlagi teh zračunane skupne svote naj se predložijo

do 6. julija t. l. ob 11. uri dopoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzete gradbe vodnjaka v vasi Planina, občina Sv. Križ«. Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik gradbene pogoje po vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurznih cenah, zlasti v komunalnih zadolžnicah ali zastavnih pismih kranjske deželne banke.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah, kjer se tudi dobe proti plačilu K 1.—.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 18. junija 1914.

RADIUM

STRAPAZ-IN TKANINE

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI, Hronov

so izdelane iz najfinejše Amerika-preje ter so v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobe ter so znatno cenejše kot konkurenčni izdelki. Dobljajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno životno ali posteljno perilo v manufakturni trgovini

J. CIUHA, LJUBLJANA, Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce za pralno preizkušnjo.

Sukno, volneno blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo moško perilo: rilo se dobi po najnižjih cenah :: v manufakturni modni trgovini

Oglejte si zalogo, zahtevajte vzorce

L. KOSTEVC Ljubljana Sv. Petra cesta 4